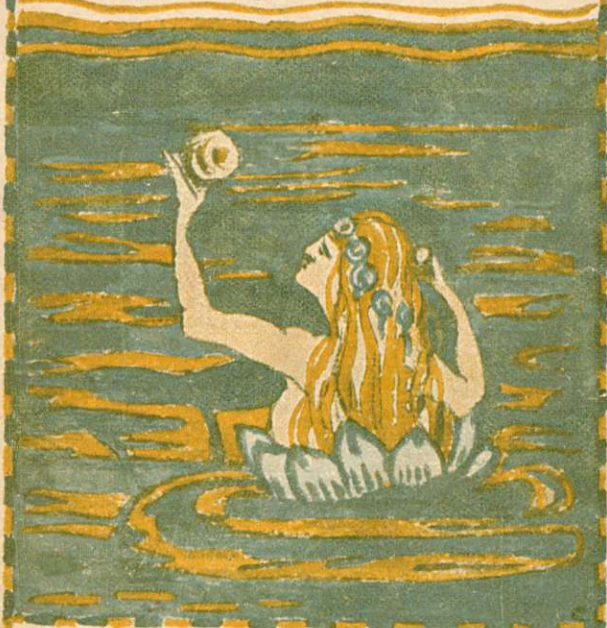

SATUJA

: Ingeborg Maria Sick :

Suomen lasten kirjoja XII

SUOMEN LASTEN KIRJOJA

INGEBORG MARIA SICK

SATUJA

SATUJA

—

INGEBORG MARIA SICK

SATUJA

SUOMENTANUT

ESTERI HAAPANEN

PORVOOSSA
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

INGEBORG MARIA KOKA

SAATUA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA. 1912

SISÄLLYS.

	Siv.
Johdanto	7
I Kovasydäminen prinsessa	10
II Kultakävyt	25
III Karhu ja anoppi	33
IV Talonpojan kolme tytärtä	41
V Ruusupensas maantien varrella	51
VI Pikku sisar kellokukka	58
VII Punatulkun kesä	90

JOHDANTO.

Tietääkö teistä kukaan sellaista paikkaa, missä kasvaa orvokkeja — niitä suuria, oikeita? Tiedättekö rauhallista mäenrinnettä tai hiljaista piennarta, missä ne kehittyvät toukokuun auringossa, seisten siinä kiiltävän mustansinisinä ja niin tiheässä, että niitä saattaa koota suuret kimput — poimimatta kuitenkaan kaikkia, ja ennenkaikkea tallaamatta ja runtelematta niitä. Sillä se on synty.

Tai tiedättekö ehkä metsässä jotakin kohtaa, missä kasvaa mansikoita, joita voi pujotella pitkään ruohonkorteen, ja syödä siitä?

Tai tiedättekö pikku järveä, jossa kasvaa valkeita lumpeenkukkia, joita voi saada käsiinsä putoamatta silti suin päin veteen? — sellaista täytyy teidän varoa!

Tai tiedättekö pähkinäpensaikkaa? On ihanaa täyttää kouransa pähkinöillä, — mutta ei ennenkuin ne ovat kypsiä. On poikia — ja kenties tyttöjä myöskin — joitten on tapana repiä pähkinöitä puista aikoja ennenkuin ne ovat kypsiä, vieläpä katkoa oksiaakin ulottuakseen niihin. Sellaista ei saa tehdä!

Jos tiedätte sellaisia paikkoja — ja varmasti te tiedättekkin — missä voi löytää sellaista, josta eniten

pitää, oli se sitten marjoja tai kukkia, tiedätte myöskin, kuinka hauskaa on käydä niitä poimimassa!

Mutta nyt teen teille kummallisen kysymyksen: tietääköhän teistä ainoakaan, missä kasvaa *satuja*? — mistä niitä voi lähteä etsimään?

Niin — sillä *sellaisiakin* paikkoja on olemassa!

Niitä voi kasvaa syvällä viheriässä metsässä, missä on niin salaperäisen hiljaista, että melkein on kuulevinaan, kuinka pienet kielot hengittävät — ja mihin pitkien silkinhienojen korsien lomaan on kätkeyty untuvainen linnunpesä.

Niitä voi myöskin kasvaa suossa, missä mättäät ovat aivan pienten, mustien eukkojen näköisiä, ja mistä iltaisin nousee valkeita huuruja kuin pitkiä, läpikuultavia keijukaisharjoja.

Niitä voi myöskin kasvaa niityllä, kun se on täynnä suuria, aurinkoisia päivänkukkia, jotka kuuntelevat, mitä leivosella on heille sanottavaa, ja kuunnellessaan näyttävät hymyilevän. Tahi aitovieressä, missä pienet, siniset perhoset lentelevät orjaruusujen parissa.

Niitä voi kasvaa järvirannassakin — parhaiten silloin, kun vesi on hopeankirkasta ja auringonlasku valaa siihen vaaleanvihreitä tai ruusunpunaisia juovia ja kun iltatuuli suhisee hiljaa ja lakkaamatta korkeassa tiheässä kaislikossa . . .

Kaikissa näissä paikoissa — ja monessa muussakin vielä — voi kasvaa *satuja*. Ja juuri kun siellä seisoo eikä ajattele mitään erityistä, löytää jonkun.

Välistä on se sellainen, että se täytyy pitää vain omana tietonaan — ja ne eivät olekaan kehoimpia *satuja*; itse kyllä t u n t e e minkälainen se on, mutta ei

osaa sitä oikein muille selittää. Mutta välistä on se niin selvä, että sen heti voi kertoa muille.

Ei saa vain lähteä kovin suurella joukolla satuja etsimään, parasta ehkä on olla aivan yksin. Jos lähdetään pähkinämetsään tai kukkia poimimaan, voidaan hyvinkin lähteä miehissä — se on vain hauskaa! Mutta satuja löytää parhaiten, kun on yksinään.

— Minä tiedän monta sellaista paikkaa, joista olen nyt puhunut ja minä olen ollut niissä ja koonnut vähän satuja, jotka saatte kuulla. Kukaties tiedätte te muita paikkoja — ja on hyvin mahdollista, että te niistä löydätte paljon parempia satuja.

Mutta jos ette tiedä sellaista paikkaa, sopisi sentään koettaa niitä etsiä. Sillä ne paikat, missä kasvaa satuja — ne ovat melkein parhaita kaikista!

Antakaa minun sitten tietää, oletteko keksineet sellaista! Sitten ensi kerralla saatte te kertoa minulle, minkälaisia satuja löysitte.

KOVASYDÄMINEN PRINSESSA.

Oli kerran kuningas ja kuningatar, ja he asuivat linnassa, joka oli kauttaaltaan kultaa ja marmoria.

Linnan takana oli puutarha, täynnä ihanimpia kukkia — ja niin suuri, että sinne helposti saattoi vaikka eksyäkin. Mutta linnan edustalla, leveällä, pyöreällä pihamaalla, näki ihmeellisen näyn: joka aamu oli se täynnä vaivaisia, raajarikkoja, vanhoja ja pieniä, jotka olivat lähteneet etsimään apua kuningattarelta. Hän oli niin hyvä, että hän itse satoi heidän haavansa, ruokki heitä, antoi heille vaatteita ja paljon muuta.

Kuningas ei ollut tästä oikein hyvillään; hän piti kuitenkin niin paljon kuningattarestaan, ettei tahtonut häneltä sitä kieltää.

Kuningasparilla oli pieni tyttö, kaunein lapsi, minkä nähdä saattaa. Hän ei ollut kahta vuotta, kun hänen äitinsä sairastui ja kuoli.

»Opetä pientä tyttöäni olemaan hyvä kaikille, jotka kärsivät», sanoi kuningatar kuolinvuoteellaan, ja kuningas lupasi sen. Mutta jälkeinpäin ajatteli hän, että se olisi paras pitää omana tietonaan. Muuten hän joutuisi aivan hukkaan kaiken tuon hyväntekeväisyyden tähden!

Pikku prinsessa varttui ja oleskeli enimmäkseen

suuressa puutarhassa. Mutta silloin tällöin tuli hän pihamaallekin, kun hänen piti lähteä ajelemaan tai ratsastamaan. Siellä oli kuningattaren kuolemankin jälkeen vielä muutamia köyhiä ihmisiä, jotka kävivät saamassa hiukan ruuanjätteitä taloudenhoitajattarelta.

»Mitä nuo ovat?» kysyi prinsessa eräänä aamuna.
 »Hyi, kuinka ne ovat inhoittavan rumia! Ajetaan ne pois!»

Kaikki tottelivat vastustelematta prinsessaa, sillä hän hallitsi isäänsäkin. Ja niin ajettiin köyhät raukat viipymättä pois.

»Tänne ei saa laskea ketään, joka ei ole kaunis ja iloinen sekä hienosti puettu», sanoi prinsessa. Muut eivät minusta ole hauskoja!» Eikä hän koskaan ajatellut muuta kuin omaa hauskuuttaan.

Jos sittemmin jokin puutteenalainen ihminen tuli linnanpihan suurelle ristikkoportille, ei häntä laskettu sisään.

»Usuttakaa koirat heidän kimppuunsa», sanoi prinsessa, »silloin he kyllä oppivat pysymään tiessään!»

Nyt hankittiin linnaan muutamia hurjia, kesytömiä koiria, jotka hyökkäsivät kaikkien huonosti puettujen ihmisten kimppuun. Kuningaskin myöntyi tähän, sillä hän hemmotteli prinsessaa aivan uskomattomasti, ja sitäpaitsi oli hänellekin mukavaa, että köyhät pysyivät poissa.

— — —

Prinsessa tuli suureksi, ja hänen kauneutensa oli sellaisessa maineessa, että linnaan saapui kosijoita kosolta. Mutta kukaan ei ollut hänelle tarpeeksi kaunis eikä hieno.

Naapurikuningas etsi parast'aikaa itselleen kuningatarta. Hän oli rikas ja mahtava, lisäksi nuori ja kaunis. Hän ajatteli, että prinsessa kenties olisi hänelle sopiva, mutta hän tahtoi tietää, oliko hänestä mihinkään. Sentähden ei hän saapunut kuninkaana loistossa ja prameudessa, vaan kerjäläisenä. Suuri, musta parta leuvassaan ja repaleinen viitta ympärillään.

Hän soitti niin vahvasti portille, että vanha portinvartija avasi sen selälleen — soitto oli kuulostanut niin kuninkaalliselta. Mutta nähdessään kerjäläisen, karjui hän: »Korjaa luusi!»

Kuningas tuuppasi hänet syrjään. Koirat karkasivat häntä vastaan, mutta hän oli niin väkevä, että hän lennätti ne pois. Lakeijat tahtoivat pidättää häntä — niitten antoi hän tietää huutia.

»Minä tahdon prinsessan luo», sanoi hän.

Samassa tuli prinsessa ulos linnan ovesta, sillä hän tahtoi tietää, mitä siellä elämöitiin — ja siinä hänen edessään seisoj pitkä, musta kerjäläinen, keskellä kuninkaallista pihamaata!

Nuori kuningas katsoi suoraan häneen rohkeilla, ruskeilla silmillään. Niin — kaunis oli prinsessa seisoessaan siinä valkeassa puvussaan, pieni kultakruunu päässä. Mutta hänen ilmeensä oli kylmä ja kova.

»Emmekö saa tuota kerjäläistä ulos täältä?» sanoi hän.

Kuningas meni hänen luokseen. »Olisin vain pyytänyt vettä juodakseni», sanoi hän.

»Sinä voit juoda maantienojasta», vastasi prinsessa. »Me täällä emme tahdo tietää mitään kerjäläisistä.»

»Te voitte itse joutua kerjäämään, ennenkuin aavis-
tattekaan», vastasi vieras säikkymättä.

»Kuulkaa kuinka hän uhittelee! Antakaa sotamies-
ten tehdä tehtävänsä!»

»Ei ole tarvis», sanoi kerjäläinen. »Lähden enemmän
kuin mielelläni — sillä minulla ei ole mitään halua jäädä
näin rumaan seuraan.»

»Rumaan seuraan!» Prinsessa ei ollut uskoa omia
korviaan! Oliko mies järjiltään!

»Te olette rumin prinsessa, minkä milloinkaan olen
nähty», sanoi hän. »Sillä ruminta mitä tiedän, on
k o v a s y d ä m i n e n i h m i n e n !»

Sitten kietoi hän rääsyisen viittansa ympärilleen,
ylpeänä kuin kuningas — mikä hän olikin — ja meni
matkaansa! Tuosta naisesta ei hän tahtonut mitään
tietää!

— — — — —

Prinsessa oli kuullut niin paljon naapurikuninkaan
rikkaudesta ja kauneudesta, että hän oli päättänyt ottaa
hänet, kun hän saapuisi kosimaan — sillä sen hän kyllä
oli tekevä. Mutta hän odotutti itseään.

Eräänä päivänä kun prinsessa käveli ruusutarhas-
saan, ilmestyi hänen eteensä äkkiä köyryselkäinen,
mustapukuinen vaimo. »Sallitko minun vähän istua ja
levätä?» kysyi hän. Prinsessa joutui aivan kauhun val-
taan, kun tuollainen oli laskettu sisään. Hän pidätti
jonkun verran raivoaan — sillä häneen oli kuitenkin
hieman koskenut se, mitä äskeinen kerjäläinen oli sano-
nut kovasydämisten ihmisten rumuudesta — mutta sanoi
lyhyesti:

»En, en millään ehdolla! Lähtekää tiehennel
Ja hetil!»

»Olkoon menneeksi», sanoi vaimo, »mutta sinä lähdet mukaan!» Sitten hän oikasihe, kävi yhä pitemmäksi ja sulki prinsessan mustaan kaapuunsa. Samassa olivat marmorilinna ja puutarha poissa — ja he seisivat suuressa metsässä.

»Saat nyt parhaasi mukaan koettaa tulla toimeen omin neuvoisi», sanoi mustapukuinen vaimo. »Sinulla on pitkä tie edessäsi.» Näin sanoen oli hän kadonnut.

Siinä seiso i nyt prinsessa keskellä metsää! Hänen hienot vaatteensa olivat poissa; hän oli karkeassa, köyhässä puvussa, puukengät jalassa, ja pienen kultakruunun asemasta oli hänen päässään musta hattu.

Ensin hän kiehui raivosta, huhui i ja huusi. Mutta sitten hän ajatteli, että hänen täytyi kuin täytyikin osata pois metsästä, ja alkoi kävellä.

Metsä oli kuitenkin suurempi kuin hän oli luullut — aivan loputon. Silloin rasahti pensaikko, ja siellä seiso i paljasjalkainen tyttö.

»Oletko eksynyt?» kysyi hän prinsessalta.

»En», vastasi tämä ylpeästi. Mutta kun toinen aikoi jatkaa matkaansa, lisäsi hän kuitenkin: »Voitko opastaa minut pois metsästä?»

»Voin hyvinkin», sanoi tyttö, »sillä olen juuri matkalla kotiin. Olen ollut poimimassa mansikoita isälle. Hän makaa sairaana.»

»Etkö olisi voinut saada niitä lähempää?» kysyi prinsessa.

»En», vastasi tyttö. »Meillä ei ole niitä puutarhassa, eikä ostamiseenkaan ole varaa. Tiedän kyllä, missä niitä

on niin viljalta, että jäävät mätänemään: linnantakaisessa puistossa. Mutta sinä on kauheata lähteä. Koirat revivät kuoliaaksi!»

»Ei kait sentään», vastasi prinsessa, »niin hullusti ei toki liene!»

»On totisesti», sanoi tyttö, »älä koskaan mene sinne! Mutta etkö tahtoisi vähän mansikoita? Näytät olevan niin kuumissasi!»

Prinsessa ei voinut olla ottamatta paria marjaa — miten ne virkistivätäkään! Hän ajatteli, että tyttö kyllä saisi niistä maksun, mutta hänellähän ei nyt ollut mitään, millä maksaa.

He tulivat pois metsästä. »Tässä minä asun», sanoi tyttö ja pysähtyi pienen tuvan luo. »Ja tuossa kulkee maantie, jos aiot sitä myöten eteenpäin.»

»Kyllä», vastasi prinsessa. »Hyvästi — ja kiitos.» Täytyihän hänen kiittää — ajatteli hän — kun ei voinut maksaa. Maantie vei suoraa päätä linnaan, ja hän ajatteli, että kun hän pääsisi kotiin, kertoisi hän leikillä pukeutuneensa valepukuun, ja karistaisi tuossa fuokiossa inhoittavat ryysyt päältään. Sitten lähetettäisiin mansikoita sairaalle miehelle, mikä ei olisi muuta kuin oikeus ja kohtuus.

Hän saapui linnanportille ja soitti; mutta portinvartija viittasi häntä poistumaan, ja kun hän siitä huolimatta tahtoi mennä sisään, laski hän koirat hänen kimppuunsa. Hänellä ei ollut niin paljon voimia kuin kerjäläisellä tuonoin, niin että hänen täytyi kiireimmiten juosta pakoon ja kuitenkin ennätti eräs koirista kiskaista suuren repeämän hänen hameeseensa.

Hän seisoj vähän matkan päässä linnasta ja polki

vihoissaan maata. Kuinka ei tuo pölkkyä nyt nähnyt, että hän oli prinsessa! Hän ei tullut ajatelleeksi, kuinka paljon vaatteet tekevät asiaan!

Tietä pitkin tuli nainen, jolla oli nyrpeät kasvot ja raskas kori käsivarrella. Hän oli nähnyt prinsessan juoksevan koiria pakoon ja pysähtyi nyt hänen luokseen.

»Sinä olet kai muukalainen tässä maassa, kun et tiedä, että *tuota* paikkaa on köyhän raukan varottava.»

»Niin», sanoi prinsessa raskasmielisesti, »minä olen muukalainen».

»Voit tulla minun kanssani kotiini ja istua yösi tuolilla», sanoi vaimo. »Mutta ruokaa et voi saada. Meillä on jo ennestäänkin liian monta suuta kotona, eikä kukaan auta meitä. Ja niin emme mekään voi auttaa muita.»

Prinsessa jäi yöksi vaimon luo. Ei ollut kovinkaan hupaista istua olkituolilla sen sijaan, että olisi levännyt vaaleansinisessä silkkisängyssä. Mutta tästäkin jo sieti olla hyvillään! Hän istui ja ajatteli, millaisissa asunnoissa ihmisten täytyi tulla toimeen ja mihin heidän oli tyytyminen. Sitä hän ei ollut ennen aavistanut.

Aamulla sai hän kuitenkin kuivan leipäkannikan ja vähän vettä särpimeksi, ja seurasi sitten vaimoa, kun tämä lähti työhön.

»Enkö minäkin voi tehdä työtä ruokani edestä?» kysyi prinsessa.

»Alahan koettaa», vastasi vaimo ja kohautti olkapäitään.

Mutta vaikka prinsessa pani parastaan, naurettiin hänelle päin silmiä. Hän oli liian hento, hänen kätensä olivat liian kapeat, hän ei pystynyt mihinkään.

Hän näki nälkää sen päivän. Sekään ei ollut mikään hupaisa tunnel! Kansa siinä maassa oli köyhää, sen lisäksi kovasydämistä ja epäystävällistä. Sen olivat he oppineet ylimmäisistään. Prinsessaa peloitti nyt vain se, että joku tuntisi hänet. Hänestä tuntui, että kaikilla heillä oli hänelle jotakin kostettavaa.

Kun hän päivempänä kulki pitkin tietä ja itki, tuli häntä vastaan vanha mies, joka sanoi:

»Jos olet puutteessa, on sinun parasta siirtyä naapurimaan puolelle. Sinne ei ole kuin pari peninkulmaa, ja sinulla on nopsat jalat. Siellä ovat ihmiset auttavaisia. Kuningas pitää huolta heistä kaikista, niin että he ovat oppineet tekemään hyvää.»

Niin, hän tahtoi naapurimaahan, sen hän siinä tuokiossa tiesi. Hän pääsisi kyllä sen kuninkaan puheille, joka oli niin hyvä. Sitten ilmaisisi hän itsensä ja pyytäisi kuningasta saattamaan häntä kultavaunuissa hänen isänsä linnaan. Silloinpa portinvartija muistaisi!

Oi, ei — hänhän itse oli portinvartijan sellaiseksi opettanut!

Illalla saapui hän naapurimaahan ja pääsi rajan yli. Hän oli nyt lopen uupunut. Siellä oli ihmisillä paremmat olot, ja he olivat kaikki hyvántahtoisen näköisiä. Kuninkaallisen linnan jokaisesta akkunasta välkehti valoa, kun hän pysähtyi portin luo. Hän tunsu itsensä kuitenkin hiukan araksi.

Hänen ohitseen kulki kivenhakkaaja.

»Aiotko etsiä apua kuninkaalta?» kysyi hän.

»Kyllä», vastasi tyttö, »se on» —

»Sinun täytyy odottaa huomiseen», sanoi mies.

»Mutta voit seurata minua kotiini, pienen tyttöni luo, ja viettää yösi siellä.»

Kivenhakkaaja oli leskimies, ja hänen pieni tyttänsä oli nyt sairastunut jaloistaan, niin että hänen täytyi maata. Se ei ollut hauskaa! Mutta hän ajatteli eniten sitä, ettei hän näin voinut olla apuna isälleen, jonka nyt itse täytyi ruveta puuhaamaan ruuan kanssa, kun väsyneenä tuli kotiin.

Seuraavana aamuna, kun prinsessa tuli linnan portille, kimmahti se auki, ja naapurikuningas ratsasti ulos suuren metsästysseurueen kanssa. Hän käänsi kasvonsa suoraan tyttöä kohti — eikä tämä ollut koskaan nähnyt kauniimpaa miestä! Mutta hän tunsu hänet heti hänen ruskeista silmistään ja uljaasta ryhdistään, vaikka hänellä ei ollutkaan partaa ja vaikka hän oli upeasti puettu. Siinä oli *kerjäläinen*, jonka hän oli ajanut pois.

Hän tuli niin punaiseksi kuin veri ja riensi suoraa päätä takaisin kivenhakkaajan luo. Hän olisi ennemmin kulkenut vaikka maailman loppuun kuin ilmaissut itseään tuolle kuninkaalle.

»Etkö saanut apua?» kysyi kivenhakkaajan tyttö.

»En», vastasi hän, »kun tuli tosi eteen, en saattanutkaan pyytää. Mutta mitä pitää minun nyt tehdä?»

»Sinä voit hyvin jäädä tänne», sanoi tyttö, »varsinkin jos tahdot vähän siistitää ja laittaa ruokaa siksi kun isä tulee. Minä kyllä sanon, kuinka sinun on meneteltävä.»

Se olikin parasta, sillä prinsessa teki heti kaikki päin mäntyä. Hän ei ollut milloinkaan koskenutkaan luutaan tai pataan, ja oikeastaan hän halveksi sentapaista työtä. Mutta hän ei voinut kieltää, kun sai katon

päänsä päälle, ja niin tarttui hän työhön. Tyttö oli niin kärsivällinen opastamaan häntä, että työ vähitellen alkoi sujua jotakuinkin. Tuntui melkein pahemmalta syödä tuota ruokaa: paistettua silavaa ja silliä, kokonaisia perunoita ja karkeata leipää, mutta alas se toki meni. Sairas tyttö sitävastoin sai nautituksi tuskin mitään.

»Ei», sanoi kivenhakkaaja, »hänen pitäisi saada selaista ruokaa, joka luistaisi helpommin alas ja josta hän saisi enemmän voimia. Jos vain voisin olla pois työstäni, noutaisin hänelle päivälliseksi ruokaa linnasta. Ne eivät sitä keneltäkään kiellä.»

»Etkö *sinä* tahtoisit käydä siellä?» sanoi sairastytty rukoilevasti prinsessalle.

»En», vastasi hän, »sitä et saa minulta pyytää.»

Mutta seuraavana päivänä ei hän kauvempaa sie tänyt katsella sairasta, joka makasi vuoteellaan niin kalpeana ja kärsivällisin silmin. »Voinhan toki mennä», ajatteli prinsessa. »*Hän* ei minua tunne, toiset vielä vähemmän. Niin, nyt olen todenteolla ruma prinsessa.»

Hän tuli linnanpihaan, missä ei ollut koiria eikä lakeijoja tietä estämässä, mutta missä seisoit monia muitakin avunetsijöitä.

Kuninkaan taloudenhoitajatar — joka oli suuri ja kaunis ja joka prinsessan mielestä tuntui niin tutulta, vaikka ei hän kuitenkaan koskaan ollut voinut häntä nähdä — seisoit palvelustyttöineen jakamassa ruokaa köyhille, joille oli asetettu istuimia väentupaan. Prinsessankin eteen tuotiin vadillinen makeata ruokaa. Mutta hän ei koskenut siihen — niin houkuttelevaa kuin se olikin — sillä hänenhän piti viedä se sairaalle tytölle.

Silloin astui kuningas äkkiä väentupaan ja toivotti heille kaikille: »Hyvää ruokahalua!»

»Mutta minkätähden ei tuo tyttö syö?» kysyi hän taloudenhoitajattarelta ja viittasi prinsessaan.

Silloin täytyi hänen pakostakin nousta, niata ja sanoa, että hän mieluummin olisi vienyt ruuan mukanaan.

»Vai niin», sanoi kuningas ja nauroi, »sinä kai tahdot vadinkin».

Prinsessa oli jo vastaamaisillaan kiivaasti, mutta hillitsi itsensä ja sanoi, että ruoka oli aiottu sairaalle.

»Kuten tahdot», sanoi kuningas ja jatkoi matkaansa.

Ruoka maistui sairaalle niin hyvältä, että prinsessa joka ainoa päivä kävi noutamassa linnasta lisää. Kuningasta ei hän sen koommin tavannut, mutta ei ollut helppoa seisoa tarvitsevien avunanojien joukossa ja tulla pidetyksi heidän vertaisenaan. Se kuitenkin auttoi, kun ajatteli, että sairas saattaisi toipua. Ja hän sai tosiaankin hieman punaa poskiinsa ja omasta mielestään enemmän voimaa jalkoihinsa; ne olivat olleet aivankuin hervoksissa, mutta nyt saattoi hän jo vähän niitä liikuttaa.

»Luulenpa, että isän tyttö on paranemaan päin», sanoi kivenhakkaaja eräänä iltana kyyneleitä silmissä.

Seuraavana päivänä, juuri kun prinsessa oli päässyt linnanportista ruokineen, kohtasi hän kuninkaan. Kuningas pysähtyi, otti häntä leuvasta ja kohotti hänen kasvojaan: »Enköhän minä tunne sinua?» sanoi hän.

Prinsessa haki silmillään paikkaa, johon voisi piiloutua — sillä täytyihän hänen olla menehtymäisillään häpeästä, kun oli sillä tavalla kuningasta kohdellut!

»Tunnenpa kuin tunnenkin sinut», sanoi kuningas, prinsessan vuoroin punastuessa vuoroin kalvetessa. »Ole vain rauhassa», jatkoi kuningas, »en tee sinulle pienintäkään pahaa kiitokseksi viimeisestä, ja ruokaa saat kernaasti käydä noutamassa. Mutta ensi kerralla, kun sinut tapaan, kerron vain kaikille, *kuka* olet. Nyt sen tiedät.»

Sitten meni hän linnanpihaan.

»Mitä nyt on tapahtunut?» kysyi sairas tyttö, kun prinsessa tuli kotiin ja saattoi tuskin pysyä jaloillaan.

»Oi», sanoi prinsessa, »ei muuta kuin etten koskaan enää lähde noutamaan ruokaa! Se on minulle liian vaikeata!»

»Sinua raukkaal» sanoi tyttö, sillä häntä säählitti, kun prinsessan oli täytynyt tehdä nuo matkat, vaikka se oli hänelle niin raskasta.

Seuraavana päivänä ei prinsessa mennyt linnaan. Sairas ei virkkanut siitä sanaakaan, yritti vain käydä käsiksi karkeaan ruokaan, mutta ei saanut siitä mitään alas. »Minusta tuntuu, että tyttöseni on taas kalpeampi tänään», sanoi isä illalla ja katseli huolestuneena häntä.

»Ei», sanoi hän, »ei, pian minä jo paranen!»

Seuraavanakaan päivänä ei hän sanonut sanaakaan linnaan menemisestä, makasi vain vuoteellaan niin kärsivällisen näköisenä, että prinsessan sydäntä viilsi. Ja päivällisen aikana hän lähti linnaan.

»Kenties en tapaa häntä», ajatteli hän. »Mutta jos hän tulee ja ilmaisee, kuka olen — täytyy minun pitää hyvänäni. Missään tapauksessa ei sairaan tytön tarvitse siitä kärsiä!»

Hän sai ruokaa vatiinsa kuten ennenkin ja talouden-

hoitajatar taputti häntä poskelle. Mutta kun hän meni takaisin pihamaan poikki, seisoi kuningas siellä.

»Olen varoittanut sinua», sanoi hän. »Nyt sen ilmaisen!»

Silloin jäi prinsessa liikahtamatta seisomaan, ja kuningas kutsui kaikki kokoon — palvelustytöt, lakeijat ja köyhät.

»Katsokaa häntä», sanoi hän, niin että se kuului yli koko pihamaan. »Hän on valepukuinen prinsessa!»

Kaikki tunkeutuivat hänen ympärilleen katselemaan häntä — ja hän toivoi vain, että olisi voinut vai-pua maan sisään.

»Sellaisena hän kulkee köyhien parissa, oppiakseen tuntemaan heitä ja heidän olojaan ja auttaakseen heitä. Ruuan, jota hän pitää käsissään, aikoo hän viedä eräälle köyhälle tyttö-raukalle. Eikö teidänkin mielestänne prinsessan tule olla juuri sellainen?»

Prinsessa joutui niin hämmennyksiin hänen sanoistaan, että pudotti käsistään vadin, joka särkyi tuhansiksi sirpaleiksi, ja ruoka valui maahan. Sitten hän sanoi niin korkealla äänellä kuin saattoi:

»Oi ei, älkää uskoko sitä! Minusta ei ole muuta sanomista kuin paha!»

Mutta he eivät kuulleet tätä, sillä he kohottivat hänelle parhaillaan eläköönhuutoja.

»Te tiedätte, että etsin itselleni kuningatarta», jatkoi kuningas jälleen. »Ja nyt olen ajatellut, että valitsen hänet. Eikö hänestä teidänkin mielestänne tulisi kaunein kuningatar mitä ajatella saattaa?»

Taas he huusivat eläköötä. Mutta prinsessa katki

kasvot käsiinsä. Sillä hänhän ei voinut muuta luulla kuin että kuningas pilkkasi häntä.

»Etkö tahdo tulla vaimokseni?» kysyi kuningas ja otti pois kädet hänen kasvoiltaan.

Silloin katsoi tyttö häntä suoraan silmiin. »Oi, tahdon!» sanoi hän. Ja kuningas otti hänet syliinsä ja suuteli häntä.

»Mutta nyt minun täytyy pyytää toista vatiä», sanoi prinsessa», »sillä sairas tyttö ei saa odottaa ruokaansa!» — —

— Seuraavana päivänä viettivät kuningas ja prinsessa häitä. Prinsessan isän luo toimitettiin sanansaattaja ratsain — vanha kuningas oli surrut suuresti tyttärensä katoamista ja pitänyt sitä rangaistuksena siitä, että hän oli häntä niin hemmoitellut eikä vienyt perille hurskaan äidin sanoja.

Kun hän nyt saapui häihin, sanoikin hän ne ensimmäiseksi tyttärelleen. Ja prinsessa ajatteli, että musta vaimo, joka oli vienyt hänet pois ja tehnyt hänelle sen kautta niin paljon hyvää, oli hänen äitinsä lähettämä. Mutta se olikin ollut vain naapurikuninkaan kummi, joka oli sangen viisas ja jonkun verran perehtynyt noituuteen, sama, jota prinsessa oli luullut taloudenhoitajattareksi. Hän jäi taloon häitten ajaksi ja palasi sitten kotipuoleensa.

Prinsessa, josta nyt tuli kuningatar, pyysi, ettei hänen isänsä tekisi mitään portinvartijalle, mutta pyytäisi häntä olemaan ystävällinen kaikille ja toimittamaan pois julmat koirat.

Ja kuningas suostui kaikkeen; hän oli niin kauhuissaan siitä ajatuksesta, että jonakin päivänä voi kar-

koittaa pois oman lapsensa, jos unohtaa olla hyvä tarvitseville.

Mutta nuoren kuningattaren pihamaalla näki nyt samanlaisen näyn kuin hänen äitinsä luona ennen. Sinne tuli vaivaisia ja raajarikkoja, köyhiä ja pieniä, etsimään apua — ja kuningatar kulki heidän keskellään ja tahtoi kuulla kaikesta, mikä heitä painoi, sillä nyt hän tunsu sen omasta kohdastaan.

Kivenhakkaajaa ja hänen tyttöään ei unohdettu, ei myöskään ynseää naista, joka oli antanut prinsessalle yösijan — hänpä vasta tarvitsikin apua, että olisi käynyt vähänkään lempeämmäksi. Yksinpä mansikka-tyttöäkin hän muisti, samoin maantiellä kohtaamaansa vanhusta; mutta yhä useampia muistettavia tuli, sillä kaikki, jotka kärsivät puutetta, teki hän ystävikseen.

Eikä tuo hyväntekeväisyys mennyt koskaan liian pitkälle kuninkaan, hänen miehensä, mielestä, sillä se vain kaunisti hänen puolisoaan.

Hän sanoi, että rumasta prinsessasta oli tullut ihanin kuningatar. Sillä kuningattaren kauneus on kotoisin hänen sydämestään.

Ja kun lähemmin asiaa ajattelee, on muittenkin ihmisten kauneus kotoisin sieltä.

Kovasydäminen prinsessa. Siv. 22.

KULTAKÄVYT.

Nyt saatte kuulla jotakin, joka todella on tapahtunut. Mutta se tapahtui yli sata vuotta sitten, enkä minä oikein tiedä, m i s s ä.

Nuori maalaispoika kulki kokoilemassa käpyjä metsästä, jonne oli neljännes peninkulmaa hänen äitinsä tuvalta.

Täyttyessään säkkiä, ajatteli hän, kuinka paljon ihmisen täytyy nähdä huolta ja vaivaa, kun hän on köyhä, ja kuinka monta vuotta vielä kuluukaan, ennenkuin hän voi sanoa naapurin Lenelle, jolla on kirkaat silmät ja pitkät palmikot:

»Kas niin, Lene, nyt voimme me molemmat mennä naimisiin ja pistää jalat oman pöydän alle — jos muuten minusta huolit.»

Hän huoahhti ääneensä:

»Saisinpa tässä ajaa kultaa säkkiini! Silloin tulisi vaivat palkituiksi ja kaikki selkenisi. Mutta sitäpä ei kasvakaan puitten oksilla.»

Silloin rasahti pensaikossa, ja sieltä ilmaantui köyry ja ryppyinen pikku mummo paksu sauva kädessään.

»Poika kulta», sanoi hän, »etkö tahtoisi auttaa minua vanhaa raukkaa kokoamaan vähän kuusenkäpyjä sytykkeiksi?»

Johannes, se oli pojan nimi, oli juuri saanut säkkinsä täyteen, eikä tuntenut erikoista halua ryhtyä samaan työhön uudelleen, mutta koska hän oli hyväsydäminen ja palvelevainen, sanoi hän heti:

»Anna minulle pussisi, muori kulta, niin on se tuossa paikassa täynnä.»

Mummo seisoi nojaten terävää leukaansa keppiinsä, kunnes poika oli valmis. Sitten katsoi hän häneen pienillä, viisailla silmillään ja sanoi:

»Yksi palvelus on aina toisen veroinen! Nyt autan sinua saamaan säkkisi täyteen — sitä, mitä äsken toivoit!»

Johannes katsoi häneen ihmeissään. Hän ei tiettänyt puhuneensa ääneen itsekseen — ja olihan hänen toivomuksensa sitäpaitsi mahdoton toteuttaa.

Mutta vanhus jatkoi viitaten kepillään hänen säkkiään:

»Tuo voi hyvinkin muuttua kullaksi — tuo, mitä sinne olet koonnut.»

»Niinpä kyllä, jos osaisi noitua», sanoi Johannes.

»Oi, ei», vastasi vanhus, »se käy ilmankin päinsä. Mutta ensin on täytettävä eräs ehto, vaikea ehto, ennenkuin se saattaa tapahtua.»

Johannesta alkoi hymyilyttää; hän ajatteli, että eukko oli hupakko. »Mainitse minulle tuo ehto», sanoi hän, »ei kait se ainakaan ole vahingoksi.»

»Niin, näetkö, kaikki nämä kuusenkävyt voivat muuttua kullaksi, jos sinä vain...

»No, jos minä vain —?

»Jos osaat olla ajattelematta ainoatakaan pahaa ajatusta kotimatalla.»

»Höpsis, siinäkö kaikki!» huudahti Johannes.
 »Ainahan tuota toki kannattaa koettaa! Eikä toki lie-
 ne niin vaikeata pitää ajatuksiaan kurissa tuon puolisen
 tuntia.»

»Niin, pidä nyt varasi», sanoi pikku mummo ja
 nyökkäsi hänen jälkeensä, kun hän keikautti säkin
 selkäänsä ja alkoi vaeltaa kotiinpäin.

Hän ei uskonut eukon sanoja, luonnollisesti ei!
 Mutta olihan tuo pahoista ajatuksista pidättäytyminen
 hyvää harjoitusta — siihenhän oli koska tahansa hyvä
 totutella. Ja sitten — kenties hänen sydämessään kui-
 tenkin kaikesta huolimatta kyti pieni pienoinen toive
 kaiken onnistumisesta.

Saavuttuaan kotiin, avasikin hän nopeasti säkkinsä.
 — Mutta sitten hän keikautti niskaansa, vihelsi halvek-
 sivasti ja antoi säkille potkun. Sillä kuusenkävyt olivat
 ruskeita ja himmeitä kuten äsken metsässäkin. Niissä
 ei ollut kultauksen jälkeäkään.

»Minkätähden suututtelet säkille?» kysyi hänen
 äitinsä.

»Oh, enpä minkääntähden», vastasi hän nyrpeänä.
 Hän oli suutuksissaan eukolle, joka oli pitänyt häntä
 pilkkanaan.

»Mutta hänhän ei ollut täysin viisas», ajatteli hän.
 »Olipa hyväkin, etten uskonut hänen lörpöttelyään!»

Vähäistä sen jälkeen piti äidin panna päivällispata
 liedelle. Kuusenkävyt olivat mainion kuivia; hän laittoi
 niistä tulen avonaiseen takkaan. Ne leimahtelivat,
 räiskähtelivät ja paloivat niin että oli ilo katsella; vih-
 doin loimottivat ne punaisina kuin hehkuva kulta.

»No tuolla tavalla se käy päinsä», ajatteli

Johannes. Mutta eihän niitten tuolla tavalla pitänyt muuttua.» — —

— — —

— Seuraavalla kerralla, kun hän oli metsässä kuusenkäpyjä etsimässä, seisoi pikku mummo siellä taaskin ja pyysi häneltä samoin kuin viime kerrallakin apua.

»Olkoon menneeksi», vastasi poika, »vaikka en olekaan teille kiitollisuuden velassa viimeisestä! Te syöitte minulle joutavia kullasta pakistessanne.»

Vanhus siristi pieniä, viisaita silmiään.

»Ei, sinä petit itse itseäsi», vastasi hän.

»Kuinka niin?» kysyi poika. »Minulla ei ollut kotimatalla pahan ajatuksen varjoakaan — eikä siitä mitään apua ollut!»

Vanhus katseli häntä rauhallisesti hymyillen. »Päästyäsi kylän ensimmäisen talon, vanhan, heikon Kristianin asunnon kohdalle», sanoi hän, »ajattelit sinä: Kuinka tuo onkaan rapeutunut! Mutta niinkuin ihminen kylvää, saa hän niittääkin, tuon talon asukas on aina ollut laiska ja veltto. Saisinpa minä vain tuon kullan, niin rakentaisin itselleni talon, ei, kuin linnan, jonka rinnalla hänen ja kaikkien muittenkin hökkelit eivät olisi minikään veroisia.»

Johannes oli astunut askeleen taaksepäin ja tuijotti tyrmistyneenä vanhukseen.

»Muistatko sen nyt itse?» kysyi tämä. »Niin, enpä tiedä, pidätkö tätä kauniina ajatuksena? Minun mielestäni se oli sekä turhamainen että armoton!»

Johannes ei vastannut mitään; hän seisoi vain kaivellen säkkiään.

»Voit koettaa uudelleen tänään», jatkoi vaimo.
 »Kenties on onni tällä kerralla suotuisampi.»

»Niin», sanoi poika ja nosti säkin selkäänsä, »voinpahan koettaa! Vaikka — huomaan sen nyt paljon vaikeammaksi kuin alussa luulin.»

Hän varjeli nyt tyystin ajatuksiaan tullessaan pois metsästä. Ja päästyään vanhan Kristianin talon kohdalle, ajatteli hän, että jos hän saisi kullan, auttaisi hän tuota nahjus-parkaa varustamaan mökin parempaan kuntoon, kuka ties rakentaisi hänelle uuden.

Johannes saapui kotiin täysin tyytyväisenä itseensä ja sangen jännitettynä katsomaan säkkinsä sisällystä. Hän avasi sen oven edustalla — mutta kuusenkävyt olivat yhä ruskeita ja himmeitä.

»Senkin vanha noita», huudahti hän, »käyttää vain hyväkseen minun apuani! Mutta hän odottakoon, ennenkuin toistamiseen autan häntä kokoilussa!»

Naapurin lapset juoksentelivat pihassa; he pyysivät häneltä vähän käpyjä leikkikaluihseen. Hän antoi heille monta kourallista. »Tehkää niin hyvin, ne eivät ole paljonkaan arvoisia!»

Myöhemmin päivällä näyttivät he hänelle kullanneensa muutamia kultajauheella; niistä oli tullut hienoja ja loistavia. Mutta sillä tavallahan ei eukon lupaus myöskään ollut toteutunut. — — —

Kului muutamia päiviä, ja Johanneksen täytyi taas mennä metsään; kun hän siellä paraillaan kokoili kuusenkäpyjä, seisoi pikku mummo jälleen hänen edessään.

Mutta hän kääntyi suuttuneena häntä kohti ja sanoi:
 »Teidän kanssanne en enää tahdo olla missään teke-

misissä! Te pidätte minua vain pilkkananne! En nähnyt säkissäni kullan jälkeäkään — ja ajattelin kotimatalla kuitenkin pelkästään hyviä ajatuksia.»

Vanha vaimo pani päänsä kallelleen ja tirkisti häneen pienillä, viisaila silmillään: »Niin», sanoi hän, »sinä pidit hyvästi varasi siihen saakka, kunnes olit aivan kotiportilla ja näit naapurin katon. Silloin ajattelit: »Jos saan tuon kullan, katson itselleni toisella tavalla varustetun tytön kuin Lene — lähden kenties kosimaan itse kreivin tyttäätä. Lene kyllä pitää minusta niinkuin minäkin hänestä — mutta rakkaudella ei elä, ja —»

»Pysähtykää!» huusi Johannes ja hänen kasvonsa tulivat veripunaisiksi, »sitä ajatusta en tahdo kuulla loppuun! Se oli liian ilkeä! En voi käsittää, kuinka sellainen koskaan juolahti mieleeni. Mutta varjelkoon Herra ajatuksemme — huomaan nyt, ettemme itse siihen pysty».

»Koeta vielä kerran», sanoi vanhus rohkaisten. »Tänään on kolmas ja viimeinen kerta, jolloin voi koettaa!»

Mutta Johannes pudisti alakuloisesti päätään ja katsoi maahan.

Pensaikossa rasahti, ja kun hän nosti päänsä katsoakseen, joko vanhus meni, oli hän poissa. Mutta puitten lomasta ilmestyi Lene, naapurin Lene, jolla oli pitkät palmikot ja kirkkaat silmät. Hänellä oli suuri kimppu metsäkukkia ja hän hyräili hiljaa itseksensä siinä kävellessään.

Johannes riensi hänen luokseen.

»Menemmekö yhdessä kotiin?» kysyi hän.

Tyttö katsoi häneen kirkkailla silmillään ja nyökäytti päätään: »Totta kaiketi», vastasi hän.

Poika otti säkkinsä, ja he lähtivät yhdessä kulkemaan. Tyttö katseli metsäkukkiaan — poika katseli häntä.

Ja kun he seisoivat kodin luona, ei Johannes voinut käsittää, mihin matka oli huvennut. Se oli kulunut kuin unessa.

Kun Lene sanoi hänelle hyvästi, antoi hän säkin pudota ja otti hänen kätensä molempien omiensa väliin.

»Etkö tahdo näin kulkea kanssani koko elämän läpi?» sanoi hän. »Minulla ei ole sinulle muuta tarjottavana kuin sydämeni, Lene — se pitää niin paljon sinusta — mutta se ei tee sinua rikkaaksi.»

»Tekee kylläkin», vastasi tyttö ja ojensi hänelle toisenkin kätensä, »sillä rakkaus on parempi kaiken maailman kultaa».

»Niin, rakkaus on parempi kaiken maailman kultaa», toisti poika riemastuneena ja suuteli tyttöä.

Mutta samassa repesi säkki ylhäältä alas asti — rits, rats — ja kuusenkävyt, joita sieltä vieri, eivät olleet ruskeita eivätkä himmeitä. Ei, sieltä vyöryi virtonaan kirkasta kultaa leviten helisten kaikille tahoille . . .

Niin — nyt se oli vihdoon onnistunut — ja kuitenkin oli Johannes sinä päivänä unohtanut sekä kullan, ajatuksensa että oman itsensä. Mutta se olikin kenties parasta.

Nyt oli hänellä siis sekä rakkautta, joka on parempi kaiken maailman kultaa, että vielä kultaaakin kaupan päälle! Niin että hän saattoi totisesti olla tyytyväinen!

— — — —

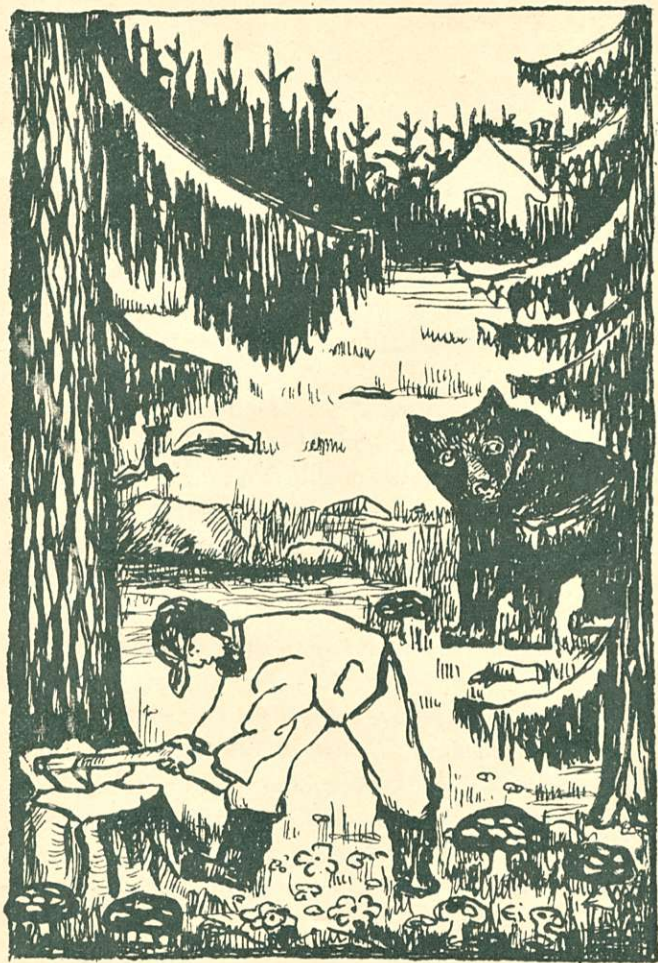
Ja nyt olisi mielestäni sängen hupaista, jos me muutkin joskus tapaisimme tuon pikkuruisen mummon ja

saisimme hieman kultaa pussiimme. Voimmehan mennä metsään häntä tähyilemään.

Ja kootkaamme vain kuusenkäpyjä! Ne ovat joka tapauksessa hyviä sytykkeiksi, ja on hauskaa nähdä niitten palavan hehkuvaksi kullaksi. Sitäpaitsi voimme kullata niitä joulupuuhun.

Ei haittaa sekään, jos koetamme päästä kaikista pahoista ajatuksista — ollaksemme siihen täysin tottuneita, kun tapaamme vanhuksen, niin että se sitten käy kuin itsestään.

Silloin on kaikki kunnossa. Pitäkää varanne — hän tulee kyllä!

Karhu ja anoppi. Siv. 33.

KARHU JA ANOPPI.

Metsässä seisoi puunhakkaaja, joka hakkasi puita — niinkuin pitääkin.

Silloin ryski ja jysähteli puitten lomassa, ja sieltä tuli esiin valtava karhu.

»Hyvää päivää, mies», sanoi karhu.

»Hyvää päivää, herra karhu», sanoi puunhakkaaja ja nosti hattuaan. Sillä olihan parasta olla kohtelias.

»Sinä näyt hakkaavan minun metsässäni», jatkoi karhu. »Te ohennatte sen niin, ettei kohtapuoleen löydä itselleen kunnollista piilopaikkaa, missä voisi olla rauhassa.»

Mies pyysi kauniisti anteeksi ja sanoi, ettei hän seuraavalla kerralla sitä tekisi.

»Et», sanoi karhu, »sillä minä syön sinut tällä kertaal»

Puunhakkaaja itki ja rukoili henkensä edestä.

»Minulla on vaimo ja lapset kotona», sanoi hän.

»Niin minullakin on», sanoi karhu. »Ja minä olen varmasti luvannut heille hyvän aterian.»

»Silloin kuolevat lapseni nälkään», vaikeroi puunhakkaaja.

»Otanko sitten ennemmin vaimosi?» kysyi karhu, joka karhuksi oli erinomaisen hyväntahtoinen. »Voin tulla mukaasi kotiin ja noutaa hänet.»

»Ei, ei», sanoi mies. »Kuka sitten valmistaisi ruuan?»

»Kenties voin ottaa jonkun lapsista?»

»Niin, niitä meillä kohta on liiaksikin. Yksi vähemmän — se ei haittaisi. Mutta se ei saa olla Morten eikä Peter! Ei myöskään Anders eikä Lars! Ei, ennemmin sitten joku tytöistä! Mutta ei Kristine, ei myöskään Trine. Eikä nyt Line millään muotoa!»

»Kuka sitten?» kysyi karhu kärsimättömänä. »Yhden niistä minä otan.»

»Niin», sanoi puunhakkaaja ja raapasi korvallisistaan, »niin — onhan meillä talossa anoppikin».

»Sellaista sukusuhdetta emme tunne», sanoi karhu. »Meillä on vain isä, äiti ja lapset — siinä kaikki. Mutta olkoon menneeksi — voinhan syödä anopin sinun sijastasi! Kun tulee hämärä, käyn noutamassa hänet. En tallusta mielelläni niin pitkälle niinkauvan kuin on valoisaa. Pidä varasi, että hän silloin *heti* tulee ulos luokseni, tahi lyön akkunaruodut säpäleiksi ja revin koko hökkelinne kappaleiksi!»

Mies lupasi raskaalla sydämellä. Ja karhu lähti kotiin omaistensa luo.

Se asui metsässä vielä sitäkin paikkaa kauvempaa, missä korkea vuori kohosi. Siellä oli sillä luolansa, jossa karhu-äiti ja poikaset sitä odottivat.

»Etkö tuonut ruokaa kotiin?» kysyi karhu-äiti heti.

»Ei — niin, se tahtoo sanoa — —»

»Minä muistan, että asiasta oli sovittu», keskeytti muori terävästi.

»Niin, minä kaappasinkin kiinni erään miehen — mutta hän oli niin laiha ja ränstynyt! Niin että me päätimme tehdä niin, että annoin hänen mennä ja saan

sijaan hänen anoppinsa. Noudan hänet vähän ajan päästä!»

»Mitä sinä sanot?» huusi karhu-äiti, jonka silmät tuijottivat jäykkinä päässä, »hänen anoppinsa! Olet sentään suurin hölmö, mikä karhuntutkia kantaa! Niin paljon toki olen ymmärtänyt siitä vähästä, minkä ihmisten kanssa olen ollut kanssakäymisessä, että anoppi on pahinta, mitä ajatella saattaa. Se vaihtokauppa täytyy sinun peruuttaa!»

»Sitä en voi» — ja karhu-isä heilutteli suurta päätään. »Lupaus on lupaus ja karhu on karhu. Mitä sinulla sitten on tuota paistia vastaan? Saat nähdä, että se maistuu! Anoppi on varmasti lihavin talossa.»

»Ei kiitoksia», sanoi karhu-äiti. »Lapset ja minä emme nauti palastakaan. Siitä ateriasta voisit meidät helposti säästää. Kenties ei sinulla olisikaan mitään sitä vastaan!»

Poikaset ulvoivat, että heidän oli nälkä ja että he mielellään maistaisivat anoppia. Mutta karhu-äiti antoi heille pari voimallista korvapuustia tassuillaan, niin että he tekivät pari kuperkeikkaa ja olivat sitten vaiti.

»Niin, niin», sanoi karhu-isä hiljaisesti, »siinä tapauksessa voin toki syödä hänet itse».

»Niin luonnollisesti, senkin herkkusuu! Kunhan sinä vain saat mättää vatsasi täyteen, välität viisi, täytyykö sinun lihallisten pentujesi imeskellä kápäliään — tai syödä suuhunsa toinen toisensa.»

Karhu-äiti kiivastui, sillä hänen oli nälkä, ja hän antoi karhu-isälle sellaisen kurituksen, että tämä oli aivan väsyksissä ja päästään pyörällä, kun hän lähti

lönkyttämään puunhakkaajan luo, jonka mökki oli metsän syrjässä.

— — — — —
Siellä vallitsi suuri hätä ja hämminki. Heti kun puunhakkaaja oli tullut kotiin metsästä, oli hänen vaimonsa huomannut, kuinka kalpea hän oli ja kiireesti kysynyt, mikä oli hätänä.

Niin, se vain, että hän oli kohdannut karhun, joka oli tahtonut repiä hänet. »Ja silloinhan olisi teidän täytynyt kuolla nälkään, jonkavuoksi koetin saada häntä jättämään aikeensa. Mutta siitä hyvästä täytyi minun luvata, että hän minun sijastani saisi syödä — —»

»Eihän toki minua?» huusi vaimo.

»Ei, ei — sehän olisi ollut vieläkin pahempi!

»Eihän myöskään ketään lapsista», jatkoi hän ja juoksi heidän luokseen levittäen hameensa suojaksi molemmille puolille ikäänkuin siten tahtoen katkeä heidät kaikki seitsemän. »Hän ei saa ottaa ei Mortenia eikä Peteriä eikä Andersia eikä Larsia. Ei myöskään Stineä eikä Trineä eikä Lineä!»

»Ei, ei», sanoi mies. »Ei, minä olen luvannut hänelle anopin.»

»Mitä olet sinä tehnyt?» huusi vaimo ja alkoi ääneensä itkä.

»Kenenkä karhu saa? Kenenkä, mitä?» kysyivät kaikki lapset yhteen ääneen.

»Iso-äidin, teidän oman iso-äitinne.»

»Mutta eihän iso-äiti ole mikään anoppi!» huusivat lapset.

»Onpa kuin onkin — hän on isän anoppi — mutta yhtä hyvä hän silti on.»

Kaikki lapset parkumaan täyttä kurkkua. »Karhu ei saa ottaa iso-äitiä! Kuka sitten parsii meidän sukkamme? Kuka kertoo meille satuja, kuka puhaltaa terveiksi kipeät paikkamme, kuka pitää meitä hyvänä?»

Line, pienin lapsista, sanoi:

»Hui, kuinka minä pelkään karhua, mutta ennemmin toki ottakoon minut kuin iso-äidin — sillä minua vailla tullaan paremmin toimeen.»

Äiti itki kilpaa lastensa kanssa ja puunhakkaaja kilpaa vaimonsa kanssa, sillä hän piti niin paljon anopistaan.

Silloin avautui iso-äidin kammarin ovi raolleen, ja hän pisti siitä päänsä.

»Mikä maailmassa täällä on hätänä?» kysyi hän.

Lapset syöksyivät kaikki ovea kohti: »Iso-äiti, iso-äiti, karhu ei saa sinua syödä!»

»Mitä puhetta tuo on?» Hän tuli tupaan.

Puunhakkaaja kertoi hänelle niin hyvin kuin osasi kohtauksestaan karhun kanssa ja siitä kauheasta välipuheesta, mikä oli tehty.

»Älkää tuosta välittäkö, lapsikullat», sanoi iso-äiti täysin rauhallisena. »Sen asian minä kyllä selvitän! I s ä - k a r h u n h a n sinä kohtasit?»

»Niin — ainakin hän puhui vaimostaan ja lapsistaan.»

»Se oli hyvä. Ä i t i - k a r h u n kanssa en niinkään mielelläni tahtois joutua tekemisiin. Mutta aina sitä tuollaisesta miesnajuksesta on totuttu suoriutumaan.»

Olihan jo paljon, että hän saattoi ottaa asian tuolta kannalta. Mutta se ei voinut rauhoittaa muita.

Lapset painautuivat iso-äitiin, itkien ja nyyhkien. Hämärä alkoi laskeutua; he eivät uskaltaneet edes kat-

sella pimeään metsään — sillä joka silmänräpäys odottivat he, että suuri, kauhea karhu ilmestyisi sieltä ikkunan ulkopuolelle. Ja joka kerta, kun tuuli taittoi oksan tai suhisi talon ympärillä, lysähtivät he yhteen kasaan ja huusivat.

Silloin kuului ulkoa ryskettä, jyskinää ja murinaa. Ja — pum, pum — ovelle kumahti iskuja. Ei ollut epäilystäkään, kuka siellä tuli.

»Siinä hän on», sanoi iso-äiti.

Kaikki lapset pitivät kiinni hänen hameestaan.

»Laskekaa irti, lapsikullat», sanoi hän. Sitten hän meni ulos. Kaikki tytöt peittivät päänsä esiliinaan ja pojat tukkivat korvansa. He eivät uskaltaneet enää nähdä eikä kuulla. Mies ja vaimo väänkelivät käsiään.

Ulkopuolella seiso i karhu ja oli juuri uudelleen jysyttämäisillään ovea, kun se avautui ja sieltä tuli kauris, vanha nainen, joka toivotti hyvää iltaa.

»Hyvää iltaa», vastasi karhu-isä. »Luvalla kysyen, oletko sinä anoppi?»

»Niin asia lienee.»

»Siinä tapauksessa syön sinut.»

»Ole niin hyvä! Mutta ensin kai tahdot käydä kanssani kappaleen matkan päähän talosta. Toisille ei olisi hupaista, jos se tapahtuisi tässä aivan kohdalla.»

»Se on oikeus ja kohtuus», sanoi karhu, »siihen kernaasti suostun. Mutta alkakaamme lähteä.»

»Niin, minä olen valmis», sanoi hän. »Vaatevarustuksia en tarvitse ja puhevarustukset on minulla mukana.»

Karhu säpsähti.

»Mitä sinä sanot?»

»Sanon, että puhevarustukset on minulla mukana.»

Karhu-isä jäi seisomaan: »Puhevarustukset: anopin puhevarustukset — minkälaiset ne oikeastaan ovat?»

»Täsmälleen kaksi kertaa niin pitkät ja kaksi kertaa niin terävät kuin *vaimon*.»

»Hm», murahti karhu-isä, jonka selässä alkoi tuntua kylmiä väreitä. Häntä harmitti sydämen pohjasta, että oli luvannut kulkea tuon kappaleen matkaa hänen kanssaan, ennenkuin söi hänet.

»Mutta yksi asia siinä on vielä ihmeellisempi», jatkoi iso-äiti. »Ja se on, että anopin puhevarustukset jäävät elämään hänen jälkeensä.

»Mitä ne tekevät?» huusi karhu ja avasi sekä kitansa että silmänsä selkosen selälleen.

»Ne elävät hänen jälkeensä. Ne eivät lakkaa käymästä — vaikka hän kuolisi kuinka monta kertaa.»

»Huh», sanoi karhu-isä. »Siinä tapauksessa kiitän ja kumarran! Anopin puheneuvot vatsassani! Ei, ennenmin imen kypäliäni koko ikäni tai syön omat pentuni.»

»Minun mielestäni siitä voisi tulla sinulle niin huipaista seuraal!»

»Ei kiitoksial! Mene sinä takaisin omaistesi luo ja anna minun olla rauhassa!»

Ja karhu-isää rupesi niin pelottamaan, ettei hän pääsisikään eroon anopista, että hän lönkötti tiehensä minkä kypälistä pääsi. Päästyään hyvän matkan päähän, kääntyi hän ja huusi:

»Voit sanoa noille muille, että saavat olla rauhassa minun puolestani niinkauvan kuin heillä on sinun puhevarustuksesi talossa — ja nehän eivät koskaan lakkaa käymästä.»

Ja iso-äiti palasi takaisin tupaan, jossa he tuskin

uskoivat silmiään nähdessään hänet hymyilevänä ja ilmi-elävänä edessään; lapset eivät tienneet, kuinka päin olla pelkästä ilosta.

»Mutta mihin karhu joutui?» kysyi puunhakkaaja.

»Hän painoi tiehensä, kun tulin ulos», vastasi hänen anoppinsa. Eikä hän palaa, ennenkuin meillä on kahdeksan päivää viikossa.»

— — — — —

Kun karhu-isä hieman allapäin tuli pesälleen, nukuivat lapset makeasti, mutta karhu-äiti istui häntä odottamassa. Hän tahtoi tietää, kuinka karhu-isän ja anopin väliset asiat olivat selviytyneet.

»No, maistuiko se ateria?» kysyi hän.

»Ei, äiti-kulta», vastasi karhu-isä leppeästi, »minä seurasin neuvoasi — se lopultakin aina on paras — enkä koskenutkaan häneen. Kun kerran on niin onnellisessa asemassa, ettei ole anoppia, ei sitä pidä ehdoin tahdoin itselleen hankkia — ei tavalla eikä toisellakaan.»

TALONPOJAN KOLME TYTÄRTÄ.

Eräällä talonpojalla oli kolme pitkää, kaunista tytärtä, jotka olivat sekä laiskoja että kelvottomia. Äiti oli hemmoitellut heitä ikäänkuin he olisivat olleet prinsessoja, ja itse tehnyt kaikki työt talossa — joten on helposti ymmärrettävissä, että talonpojalle tuli kova eteen, kun hänen vaimonsa eräänä päivänä kuoli pois.

Ei mistään pidetty huolta niinkuin olisi pitänyt; leipä oli sitkeätä, maito hapanta, silavakaakku palanutta — jos sitä ei oltu kokonaan unohdettu valmistaa. Sentähden toivoikin talonpoika vain saavansa tyttäret naimisiin, että hän jälleen voisi ottaa itselleen kunnollisen vaimon. Niinkauvan kuin he olivat kotona, ei käynyt päinsä tuoda äitipuolta taloon.

Mutta ei ole niinkään helppoa saada tyttölapsiaan naimisiin!

Kopeita ja mahtailevia osasivat he myöskin olla. Mutta naimisiin he silti tahtoivat. Ja kun kylään tuli nuori mies, joka oli hieno ja kaunis kuin prinssi, ja osti naapurin suuren talon, olivat he heti hiljaisessa mielessään selvillä siitä, että hänet he tahtoivat. Nyt oli vain saatava hänet.

Vähän kauvempana siitä paikasta, vuorelle mentäessä, asui vanha vaimo, jonka kerrottiin osaavan noitua

— ja eräänä päivänä sanoi vanhin sisar molemmille toisille:

»Kuulkaa, työt, me saamme toden totta vähän liian kauvan odottaa onneamme. Meiltä puuttuu *rahaa*, siinä koko asia. Nyt lähden Stasen, tuon vanhan noidan luo, kuulemaan, eikö hän osaisi auttaa meitä rahoihin.»

Toisten mielestä tämä oli hyvä keksintö, ja sitten hän lähti.

— — — —

Vuorelle vei pieni polku, ja vanhan vaimon mökki oli tummien kuusipuitten välissä. Se oli sekä vinossa että kallellaan, ja niin matala, että kädellä ulottui kattoon.

Majan edustalla lentää räpytteli ja kirkui muutamia nälkäisiä variksia. Vanhus seiso i s irottelemassa niille siemeniä — musta huippalakki päässään, mikä teki hänet varsin naurettavan näköiseksi.

Tyttöä oikein pelotti ja hänestä olisi ollut mieluisinta palata takaisin; mutta samassa käänsi vaimo pienet terävät silmänsä häntä kohti ja kysyi:

»Mitä tahdot?»

Ja tyttö vastasi, että hän ja sisaret siellä kotona olivat vain toinen toistensa tiellä, koska ei heillä ollut mitään arkun pohjalla, joka olisi voinut olla syöttinä kosijoille. . Nyt tahtoi hän tietää, eikö olisi olemassa mitään keinoa, jolla voisi hankkia rahaa.

»Sillä rahat ne kuitenkin ovat kaikki kaikessa tässä maailmassa», lisäsi hän.

»Niinkö luulet?» sanoi vanhus kuivasti. »No niin — ole sitten hyvä ja ota tämä, niin saat nähdä, mitä se sinulle huomispäivänä tuol»

Hän otti esille vanhan kukkaron, joka oli niin musta ja rasvainen, että se kyllä näyttikin taikapussilta, ja ojensi sen tytlle.

Tyttö otti kukkaron — ja seuraavana aamuna riensi hän heti sitä tarkastamaan. Mutta se oli yhtä tyhjä kuin hänelle annettaissakin.

Sisaret nauroivat, mutta hänen pisti vihakseen. »Tuo inhoittava noita», sanoi hän. »Hänet pitäisi toimittaa polttoroviolle!»

Mutta päivemmällä tuli tieto, että tytön kummi, joka asui kaukana vuoren toisella puolen, oli kuollut ja valinnut hänet perilliseksi. Kummi ei ollut ollutkaan köyhä, kuten he olivat luulleet. Hänen vanhan tupansa seinänrakoihin oli kaikkialle pistetty kulta- ja hopeakolikoita.

Näin oli vanhimmasta sisaresta äkkiä tullut varakas. Vanha kukkaro oli sittenkin tuottanut onnea — ja hän osaisi kyllä pitää varansa, ettei toisille luisuisi penniäkään. Ei edes sisarille hän antaisi.

»Voitte itse käydä Stasen luona», sanoi hän.

Niin, se oli totta — ja sitten lähti toinen järjestyksessä matkaan.

— — — —

Vanhukser majan ovi oli avoinna; hän seisoi pienessä, mustassa ja nokisessa huoneessa, jossa oli paljon ihmeellisiä rautapatoja ja ammeita, ja hämmensi parhaillaan jonkinlaista yrttikeitosta liedellä. Siitä lähti niin väkevä katku, että oikein silmiä kirveli.

»No», sanoi hän ja kohensi risuja avonaisessa takassa, niin että liekit nousivat korkealle ilmaan, »tuletko sinäkin saamaan rahoja?»

»Oi, ei», sanoi tyttö, jonka mielestä täällä oli kauhistuttavaa, »rahat eivät sittenkään auta. *Kauneudesta* kaikki riippuu. Eikö teillä ole minkäänlaista taikavoitetta, jolla voisi itseään hieroa, että tulisi kauniiksi?»

»Se käy helpomminkin päinsä», sanoi Stase. Sitten hän meni tupaan ja otti seinältä pienen peilin, jonka antoi työlle. »Käytä tätä vain ahkerasti, niin saat nähdä, että se auttaa.»

Heti kun tyttö oli päässyt kotiin, katsoi hän peiliin ja huomasi siinä näyttävänsä kauniimmalta kuin heidän omassaan. Mutta hänen nenällään oli kaksi pientä pisamaa: hänen täytyi varoa voimakasta auringonpaistetta! Ja tukka oli epäjärjestyksessä matkan jälkeen; hän levitti sen hajalleen ja selvitti ja suori sitä, kunnes se sai pehmeän kiillon. Sitten palmikoi hän siihen punaisia silkkinauhuja.

— Siitä päivästä alkaen istui hän suurimman osan ajastaan peilin edessä, eikä väsynyt koristelemasta itseään. Hän varoi menemästä auringonpaisteeseen, hän ei koskaan enää seisonut tulen ääressä ja peseytyikin pelkästään maidossa. Kauniimmaksi hän myöskin päivä päivältä tuli.

— Nyt alkoi saapua kosijoita molemmille sisarille. Mutta nuorta, kaunista naapuria ei kuulunut. Ja *häntähän* he juuri toivoivat.

Silloin tahtoi myöskin nuorin sisar, jonka nimi oli Rose, koettaa onneaan. Mutta hän tahtoi pyytää jotakin vieläkin parempaa kuin molemmat toiset. Sillä mitä auttoivat rahat tai kauneus, jos se ainoa, josta välitti, ei ollut edes näkevinään.

Ei, jos hän vain voittaisi hänen r a k k a u t e n s a,

olisi hän hänelle kyllin rikas ja kaunis. Sentähden tahtoi hän pyytää vanhalta Staselta *rakkausjuomaa*. Kun nuori naapuri sitten jonakin päivänä kulkisi heidän kotinsa ohi, tarjoi hän hänelle lasin viiniä ja sekoittaisi salaa juoman siihen. Silloin täytyisi hänen siinä paikassa kosia.

Hän lähti illansuussa matkalle. Pihassa tapasi hän isänsä, joka tuli pellolta väsyneenä ja selkä kumarassa.

»Minne olet menossa, pikku Rose?» kysyi hän.

»Lähden vähän vuorelle päin kävelemään.»

»Niin, tee se, tyttöseni —! Minä menen sisään katsomaan, löydätkö itselleni jotakin illalliseksi.»

Tyttö sävähti punaiseksi — sillä hän tiesi, ettei illallisesta oltu pidetty huolta. Hän seiso i vähän aikaa katsellen isän jälkeen; hän ei ollut ennen tullut ajatelleeksi, kuinka isä uurasti heidän kaikkien kolmen hyväksi, sillävälin kuin he yksinomaan ajattelivat itseään eivätkä vähääkään välittäneet hänestä. Eikä hän koskaan sanonut heille siitä pahaa sanaa.

Silmänräpäyksen ajan oli hän palaamaisillaan sisälle etsiäkseen isälle vähän syötävää — mutta sitten olisi Stasen luona käynti jäänyt siltä päivältä. Ja hän pelkäsi, että hän sitä tuonemmaksi siirtämällä menettäisi onnensa mahdollisuuden.

Hän saapui siis mökille. Vanhus istui ovellaan; punainen ilta-aurinko valoi säteitään kuusipuitten väliin ja paistoi suoraan hänen kasvoihinsa. Hänen suuri musta kissansa hieroi hyrräten itseään häntä vasten.

»No, pikku Rose», sanoi hän, »mitä sinulla on asiaa? Tahdotko sinäkin olla rikas tai kaunis?»

»Oi, en — ei se auta!»

»Ei — siinä olet varsin oikeassa! Mutta mitä sinä sitten tahdot? Ajattele tarkoin, ennenkuin vastaat — sillä voin auttaa teitä kutakin ainoastaan yhdessä suhteessa.»

»Niin», sanoi tyttö, »tahtoisin mielelläni pyytää — yhtä asiaa» — mutta siinä hän pysähtyi.

»No, anna vain kuulua!»

Rose epäröi vielä hetkisen. Sitten huokasi hän syvään ja sanoi aivan hiljaa:

»Tahtoisin niin mielelläni tulla oikein näppäräksi taloustoimissa, että kykenisin pitämään huolta isästäni. Hänellä on perin kehnot päivät.»

Vanhus nyökkäsi päätään ja räpytteli silmiään.

»Anna tänne kätesi! Peukalosi ei näy olevan keskellä kämmentä! Mutta nyt teen sormesi niin näppäräksi ja taitaviksi, että niitten vertaa tuskin on olemassa!»

Hän puhalsi tytön käsiin. »Nyt onnistuu sinulle kaikenkaltainen työ, mihin vain ryhdyt. Mutta taika on tehoisin heti auringonnousun jälkeen!»

Rose kiitti ja lähti — mutta hän ei ollut iloinen. Hänhän oli nyt uhrannut oman onnensa, eikä enää koskaan voinut saada tuota juomaa, jota hän niin palavasti toivoi. Mutta hän ei ollut saattanut sitä pyytää tultuaan ajatelleeksi, kuinka kurjissa oloissa hänen isänsä eli ja kuinka hän ennen kaikkea tarvitsi kotiin näppärää tyttärtä.

Sittenkään hän ei olisi tahtonut toivoa uudelleen, vaikka olisi voinutkin. Surullinen hän kuitenkin oli. Hän ei voinut ollenkaan nukkua sinä yönä, niin että hänen

oli helppo nousta yht'aikaa auringon kanssa seuraavana aamuna.

Hän puki päälleen herättämättä sisariaan ja meni tupaan, jossa oli tomua paksuina kerroksina ja jonka ikkunaruudut olivat himmeät ja savuttuneet. Hän alkoi lakaista, pyyhkiä ja kiilloittaa, kunnes kaikki oli niin kirkasta, että koko tupa tuntui hymyilevän. Silloin tuli hän itsekkin siitä iloiseksi.

Sitten lypsi hän molemmat lehmät, teki tulen takkaan ja asetti aamiaispadan tulelle. Kun isä tuli sisään, oli hän tuskin uskoa silmiään. Kaikki oli järjestyksessä, eikä maito ollut hapanta.

»Mistä se tulee, että sinä olet ylhäällä näin aikaisin?» kysyi hän.

»Oh, en saattanut nukkua», vastasi hän vain.

Isän ja rengin lähdettyä työhön, meni tyttö maitokamariin, missä kerma oli saanut seistä koskematonna monta päivää, ja alkoi kirnuta. Ja työ sujui erinomaisesti.

Kun isä päivällisaikaan tuli kotiin, höyrysi liemi pöydässä, eikä silavakaakku ollut palanutta.

Siitä päivästä pidettiin talossa buolta kaikesta niin kuin vaimonkin eläessä — niin, paremminkin. Työ sujui Roselta kuin leikillä, ja aina oli hän apuineen siinä, missä tarvittiinkin. Isä sanoikin usein, ettei ollut ole-massa toista niin kunnan tyttöä. Hänen hipiänsä ei ollut enää niin valkea kuin sisarten, eivätkä hänen kätensä niin pehmeät, mutta hänen kasvonsa olivat raikkaammat, ja iloiseksi oli hän tullut, lauloi työnsä ääressä aikaisesta aamusta saakka sisarten viruessa vuoteillaan, niin että kävivät veltoiksi ja uneliaiksi.

Vähitellen alkoi talon varallisuus karttua. Tyttö muisti tuon tuostakin vanhaa Stasea munilla ja voilla, ja kaikille, jotka pyysivät ruokaa, oli hänellä varaa antaa.

Oli sunnuntai, ja väki oli juuri palannut kirkosta. Silloin nähtiin nuoren naapurin, hänen, joka oli kaunis kuin prinssi, tulevan tien yli parhaissa juhlatamineissaan ja istuutuvan talon edustalla olevalle penkille isännän viereen.

»Minä haluan kosia erästä teidän tyttäristänne», sanoi hän.

»Sitten on teidän parasta kääntyä *vanhimman* puoleen», vastasi isäntä päättävästi. »Sillä sellainen on täällä tapa.»

»Samapa tuo», sanoi nuori naapuri, »koska se kerran on välttämätöntä — niin — — Mutta tahdon tehdä hänelle ensin erään kysymyksen — lupasin sen äidilleni, ennenkuin hän kuoli.»

Siihen hänellä toki oli oikeus. Talonpoika lähti kutsumaan vanhinta tytärtään.

»Naapuri on saapunut tänne sinua kosimaan, mutta hän tahtoo ensin kysyä sinulta jotakin. Katso nyt, että vastaat kunnollisesti.»

Tyttö meni nuoren miehen luo. Tämä tervehti ja kysyi:

»Osaatteko valmistaa hyvää ruokaa?»

Tyttö nauroi tälle vaatimattomalle ehdolle ja sanoi:

»En, mutta minulla on kultaa arkun pohjalla.»

»Sitä en tarvitse. Osaan itse tehdä työtä elatukseksi», vastasi nuori mies ja jätti hänet siihen.

Sitten meni hän isän luo: »Asiasta ei tullut mitään.»

»Silloin koetamme seuraavaa», vastasi isä. »Voitte käydä hänen luokseen tupaan.»

Tyttö istui kopeana peilin edessä ja ajatteli, että häntä puhuteltaisiin pelkillä runovärssyillä, kun hän oli niin kaunis. Mutta nuori mies kysyi vain:

»Osaatteko valmistaa hyvää ruokaa?»

Tyttö keikautti ylpeästi niskojaan. »En», sanoi hän. »Mutta minä tulen kauniimmaksi päivä päivältä!»

»Sillä en sammuta nälkääni», vastasi nuori mies.

Sitten meni hän talonpojan luo. »Ei siitäkään tullut mitään. Viekää minut nyt kolmannen puheille. Hänet minä tahdon.»

Mutta Rosesta ei isä enää olisi tahtonut luopua. Ja niin hän sanoi, ettei hän tiennyt, missä tyttö oli.

Silloin meni nuori mies kyökkiin ja siellä oli tyttö; Posket punaisina, kädet uutterassa työssä.

Hänelle ei hän tehnyt samaa kysymystä kuin sisarille. Hän otti vain hänen molemmat kätensä ja kysyi:

»Tahdotko tulla vaimokseni, pikku Rose?»

Tyttö vastasi: »Tahdon», ja niin olivat he kihloissa.

Mutta silloin suuttuivat sisaret ja riensivät vanhan Stasen luo pyytämään, että hän tekisi heidätkin taitaviksi taloushommissa.

»Sillä voihan nyt selvästi huomata, että kaikki riippui vain ruuanlaittamisesta», sanoivat he.

Vanhus hymähti ja sanoi, että he jo olivat saaneet, mitä toivoivat. »Mutta minä puhallan kuitenkin mielelläni teidän kämmeniinne, en vain tiedä, lähteekö siitä apua. Ja vaikka oppisitte laittamaan kuinka hyvää ruokaa tahansa, en sittenkään tahtoisi tulla pöytäanne.

Paras puuttuisi kuitenkin. Sillä katsokaa — Rose on hyvä sydäminen — siinä on ero hänen ja teidän välillänne — ja siitä seuraa kaikki muu.»

— — —

Siinä kylässä, missä tämä tapahtui, teroitetaan vielä tänäpäivänä kahta seikkaa tyttöjen mieleen. Ensimmäinen on:

»Muistakaa, että kosija kysyi: Osaatteko laittaa hyvää ruokaa?» — ja toinen on: »Muistakaa, että hyvä pääsee paljoa pitemmälle kuin sekä rikas että kaunis.»

Eikä näitten kahden seikan muistaminen ole tyttö-
sille haitaksi — muuallakaan kuin siinä kylässä.

RUUSUPENSAS MAANTIEN VIERESSÄ.

Maantien vieressä kasvoi ruusupensas.

Oli juhannuksen aika. Aurinko paistoi niin kirkkaasti ja lämpimästi — ja ruusupensas oli täynnä vaaleanpunaisia puoleksi puhjenneita nappuja.

»Kuinka sinä olet ihastuttava», sanoi aurinko.
»Kuinka sinä olet suloinen sulkeutuneine silkkilehtinesil
Mitä kätket sinä niitten sisään? Salli minun nähdä!»

Ruusupensas keinutti ujona kaikkia hienoja nappujaan ikäänkuin olisi tahtonut sanoa:

»Jospa tietäisit vain!» Ja se tunsu itsensä niin nuoreksi ja elämäniloiseksi!

Tien vieressä istui vanha nainen yllään kaapu, joka oli viheriä ja hauras vanhuuttaan. Hänellä oli pitkät, ahnaat ja koukkuiset sormet ja hän istui ja nauroi — onttoa, kuivaa naurua kuin vanhanmiehen yskä.

»Niin, nyt olet kyllä kaunis katsella», sanoi hän pensaalle. »Sinä saat siitä kiittää minua — mutta saadaanpa nähdä, teetkö sen! No, se koreus on lyhytaikaista! Siitä pidän myöskin huolen!»

Vanhan noidan nimi oli Aika. Hänen oli tapana koskettaa kaikkea pitkillä, rumilla sormillaan.

Hän henkäisi ruusupensaaseen — kuumasti ja hiljaa — ja pakoitti sen nuput aukenemaan.

Seuraavana aamuna oli pensaassa tuskin ainoatakaan sulkeutunutta terälehteä. Sen kaikki punaiset ruusut olivat täysinpuhjenneita!

»Kuinka sinä olet ihana!» sanoi aurinko. »S i t ä k ö salaisuutta sinä säilytit: minun kuvaani — pientä, keltaista aurinkoa pienine, hienoine säteineen ympärillä! Aivan samalla tavalla minäkin aamulla nousen ruusupilvien lomasta. Se ei voisi olla kauniimpaal!»

Ja aurinko ihastui niin ruusupensaaseen, että se meni kihloihin sen kanssa — heti paikalla.

Nyt oli pensas ylpeä — ja nauroi vanhan naisen uhkauksille.

»Mitä voit tehdä minulle, kun olen auringon rakastettu?» sanoi se. »Henkäise sinä vain minuun! Ruusuni tulevat vain sitä suuremmiksi ja kauniimmiksi!»

»Nauraa parhaiten, joka nauraa viimeiseksi!» sanoi vanhus.

— — —

Hän vakoili pensaan luona päivät läpeensä — hypisteli ruusuja pitkine ahnaine sormineen ja huomasi, että lehdet liitoskohdistaan kävivät hauraiksi.

Eräänä yönä, kun pensas nukkui ja näki unta auringosta, alkoi hän puhaltaa siihen. Vähitellen yhä voimakkaammin — ja lopulta sukeusi siitä vinkuva, pyörteinen tuuli. Pensas säpsähti ja heräsi peljästyneenä. Kun vanhus vihdoin pysähtyi vetääkseen henkeään, oli maahan satanut kokonaiset kasat vaaleanpunaisia lehtiä.

»Mitä nyt», sanoi nainen pilkallisesti nauraen, »siinä taisi vähän kauneutta lähteä karkuun».

»Oi, ei», sanoi ruusu. »Pari lehteä vain putosil!»

— »Sinä tulet päivä päivältä suloisemmaksi», sanoi aurinko seuraavana aamuna. »Pieni sydänkäpynen!»

Se katseli niitä ruusuja, jotka olivat jääneet, eikä aavistanut, että suuria määriä oli varissut pois.

Ja niin sanoi se siihen saakka, kun pensaassa oli vain yksi ainoakin kukka jäljellä.

Mutta eräänä yönä lensi viimeinenkin ruusu pois tuulen siivillä.

»Siinä se meni», sanoi vanha nainen. »Nyt on se leikki lopussa.»

Ruusupensas ei enää hymyillyt. Oi ei — sen joka oksalla välkkyi kirkkaita kastepisaroina. Ne olivat aivankuin kyneleitä.

»Olen niin peloissani, että aurinko tekee minusta eron», sanoi se.

»Sanomattakin on selvää, että hän sen tekee», sanoi vanha noita. »Nyt on sinun aikasi ohi!»

»Lieneeköhän se totta?» sanoi pensas. »*Sisäisesti* olen kuitenkin vielä sama kuin ennenkin.»

»Tuolla sisäisellä», sanoi vanhus, »ei pitkälle päästä! *Ulkonainen* ratkaisee aina! Ja sen vien minä.»

Aamu alkoi valjeta, ja hetki senjälkeen nousi aurinko.

Ruusupensasta puistatti ja se värisi kauttaaltaan, kun kultaiset säteet liukuivat sitä kohti.

Mutta mitä sanoi aurinko?

»Kuinka ihana sinä olet!» sanoi se pensaalle. »Sinähän seuraat minua aste asteelta radallani — aivan niin kuin sinun tulee tehdäkin. Kas nyt on sinun pieni, kelvaton aurinkosi eronnut ruusunpunaisista aamupilvistä niinkuin minullakin on tapana tehdä — ja näyttää nyt —

ikäänkuin keskipäiväloistossaan — vieläkin kultaisemmalta kaikkia vihreitä lehtiä vasten.»

»Niin — niinhän se on», sanoi ruusupensas ja ojensi sydämestään iloisena ja kiitollisena kaikki pienet heteensä aurinkoa kohti. Sinä päivänä oli erot kaukana!

»Niin — mutta minä en ole vielä lopettanut», sanoi pahansuopa vanha nainen.

Päivät ja yöt vaihtelivat — ja tuli muutamia pimeitä, sateisia viikkoja, jolloin aurinko ei ollenkaan ollut esillä. Sillävälän istui vanha nainen yhtenä hystelelemässä ja penkomassa ruusupensasta — ja eräänä päivänä seiso se maantien vieressä köyhänä ja paljaana kuin kerjäläinen.

Kaikki sen hienot, keltaiset heteet olivat käpristyneitä, ruskeita, kuivettuneita tai kokonaan varisseet pois — kuten vaaleanpunaiset ruusunlehdet. Sen kauudesta ja sen yhdennäköisyydestä auringon kanssa ei ollut rahtuistakaan jäljellä!

Silloin se käsitti, että vanha nainen pitkine, kauhistuttavine sormineen oli voimakkaampi heistä, että se ei voinut häntä vastustaa.

Se ei itkenyt niinkuin silloin, kun sen viimeinen, vaaleanpunainen kukka varisi — sen tuska oli liian suuri pukeutuakseen kyneleihin. Se väräsi juuriaan myöten ja toivoi, ettei se koskaan olisi tullutkaan maailmaan. Sillä nyt ei aurinko enää voinut sitä keksiä eikä tuntea, kun se jonakin päivänä palasi. Nyt oli kaikki ilo, kaikki elämä mennyttä — mennyttä!

»Jospa en koskaan olisi iloisena pikku taimena kasvanut maantien viereen!» sanoi se. »Jospa en koskaan olisi tullut suureksi ja kukoistavan kauniiksi, kun tuo

kaikki kuitenkin katoaa, kun minun lopulta täytyy seisoa täällä hyljättynä ja tuntemattomana — ilman nuoruutta, ilman elämää, ilman toivoa — ja vain kaivata ja katsella menneisyyttä!»

»Niin, se on maailman meno», sanoi vanhus. »Tuntuu pahalta olla niin paljas — ja omasta mielestäsi olen varmaankin ollut kova sinua kohtaan! Mutta sinun täytyy muistaa, että *minä* sinut aikoinaan koristinkin ja annoin sinulle kaiken kauneutesi — ja annoin runsaasti, vaikka sen itse sanon!»

»Sinäkö!» sanoi ruusupensas. »Ei, kauneus oli lähtöisin *sisästäpäin!*»

»Mistä, sanoit?»

»Se tuli sisästäpäin. Sieltä tulivat vaaleanpunaiset ruusut pienine keltaisine aurinkoineen keskessä. Niitten kanssa ei sinulla ollut mitään tekemistä! Ja ne puhkesivat kaikki senvuoksi, että minä ikävöin aurinkoa!»

»Vai niin, sinä näyt vieläkin ylpeilevän siitä!» sanoi nainen. »Se ei sovellu sinun kaltaisellesi raukalle! Mutta saatathan koettaa, etkö vieläkin voisi saada tuota «sisäistä kauneutta!» Saatat hyvinkin olla sen tarpeessa!»

»Oi, olet oikeassa, sitä täytyy minun saada!» huudahti pensas — ja epätoivon synkkyys tuntui hiukkasen ikäänkuin valkenevan, vaikka vanha nainen oli sanonut sen vain pilkatakseen sitä. »Minä *olen* sama kuin silloinkin; minä pidän yhtä sydämellisesti auringosta, minä ikävöin yhtä voimakkaasti valoa ja elämää — ja sentähden minun *täytyy* vieläkin voida tulla kauniiksi!»

»On helppo kuvitella», sanoi nainen ja nauroi pilkallista nauruaan.

»Oi niin», sanoi ruusupensas, »sillä kaikesta siitä hy-

västä, kauniista ja elinvoimaisesta, minkä sisäisesti tuntee, tulee ulkonainen kauneus!»

Se tuli taas niin iloiseksi, niin täyteen toivoa. Ei, kaikki ei ollut mennyttä niinkauvan kuin siinä virtasi elämää! Siitä täytyi alati pulputa kauneutta — uutta kauneutta — sisästäpäin . . .

Se suoristi oksiaan — siitä tuntui, että elämä valoa ikävöiden virtasi siinä väkevämpänä kuin koskaan ennen.

»Minä en tiedä, mitä tulee», sanoi se ja sanat olivat kuin laulua — »mutta minä tiedän, että nyt puhkeaa minusta paras, kaikkein kaunein.»

— — — —

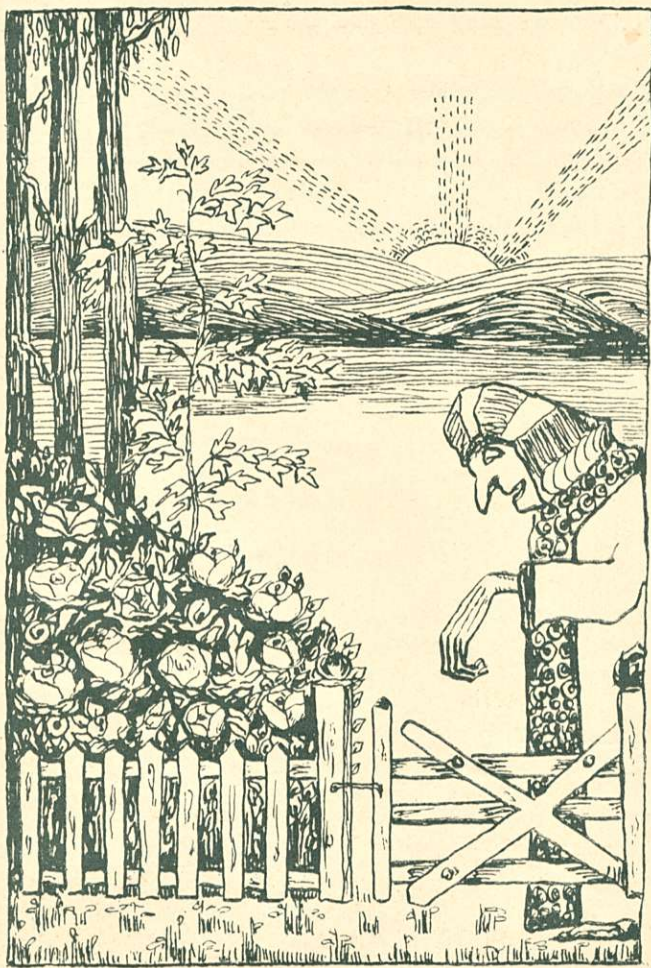
Kun aurinko taas eräänä aamuna nousi kirkkaana ja säteilevänä pitkän pilvisään jälkeen, ojensi ruusupensas oksansa sitä kohti — ja kaikissa niissä hehkui punaisia, kirkkaita *ruusumarjoja*.

»Kas vain sinua», sanoi aurinko, »parhaan olet säästännyt viimeiseksi! Nyt on sinun *sydämesi* puhjennut näkyviin!» — Sillä jokainen punainen marja oli aivan kuin pieni sydän. »Sinähän olet yhtä hehkuva kuin minä laskiessani — ja nyt sinä vasta oikein heijastat minun loistoani!»

Sitten paistoi aurinko kirkkaisiin punaisiin marjoihin, katseli niissä kuvaansa ja heijastui niistä takaisin. Se ei ollut vielä koskaan pitänyt niin paljon ruusupensaasta, he eivät vielä koskaan olleet niin suuresti iloinneet toinen toisistaan!

Ja ruusupensas kuiskasi:

»Oi, kuinka oli hyvä, että pienenä, iloisena taimena puhkesin maailmaan, hyvä, että kasvoin suureksi ja kukoistavaksi! Mutta parasta kaikesta on, että minulla

Ruusupensas maantien vieressä. Siv. 51.

on punainen sydän, jonne sinun valosi pääsee ja joka kätkee itseensä monta vertaa enemmän kuin sen, mikä varisi.»

Ja kun ruusupensaas viheriät lehdet muuttuivat keltaisiksi ja putosivat pois, seisoi se hehkuvana punaisine marjoineen, ja aurinko paistoi suoraan niitten sisään.

Sellaisena seisoi se vieläkin — kuten se, joka on voittanut — kun talvi lähestyi ja levitti lumisen kuolinvaipan yli maan.

PIKKU SISAR KELLOKUKKA.

Minä tiedän sadun veljestä ja pikku sisaresta, joilla oli äitipuoli. Sen ei hetikään aina tarvitse merkitä pahaa, kaukana siitä! Mutta tämä äitipuoli ei ollut suloinen.

Hän oli kova lapsille ja soi heille tuskin ruokaa ja vaatteita. Sitten oli hän päälle päätteeksi noita. Sitä ei lasten isä tiennyt silloin kun hän meni naimisiin hänen kanssaan; se tuli vasta myöhemmin ilmi.

Ennenkuin isä kuoli, sanoi hän pojalle.

»Pidä hyvää huolta pikku sisarestasi! Hän on niin hento ja kalpea, eikä voi tulla omin neuvoin toimeen. Älä koskaan jätä häntä.»

Poika lupasi sen. Eivätkä hän ja pikku sisar sitten koskaan olleet poissa toistensa luota. He kulkivat yhdessä kouluun, he lukivat, leikkivät ja söivät yhdessä. Yhdessä he juoksentelivat metsissä ja niityillä — ja yöllä, kun he lepäsivät pienessä makuuhuoneessaan, ojensi veli kätensä vuoteestaan ja tarttui pikku sisaren käteen.

Silloin ei paha äitipuoli saanut tehdyksi tytölle mitään oikein pahaa, sillä poika oli suuri ja väkevä ja kykeni suojelemaan sekä häntä että itseään. Hän oli sitäpaitsi syntynyt sunnuntaipäivänä — ja sunnuntai-lapseen eivät noitatempu pysty.

Senvuoksi koetti äitipuoli aina saada lapsia erilleen toisistaan. Mutta pitkiin aikoihin ei se ottanut onnistuakseen.

Eräänä päivänä sanoi pikku sisar veljelle:

»Lähdemmekö ulos poimimaan kukkia?»

Aivan talon edessä oli ihana niitty, täynnä kukkia, jotka hohtivat kuin jalokivet kaikenvärisinä — sinisinä, keltaisina, valkeina ja punaisina.

Pikku sisaren mielityö oli istua niityllä ja poimia kukkia. Kauneimmat, mitkä hän saattoi löytää, vei hän aina isänsä haudalle.

Eniten rakasti hän pieniä, hentoja kellokukkia. Kun tuuli huojuutteli niitä, sanoi hän:

»Kuulehan, nyt ne soivat!»

Hän oli kuulevinaan hiljaista, vienoa kellonsoittoa — ja hän sanoi:

»Niitten täytyy soittaa isälle! Hän lepää niin yksin haudassaan.»

Sitten sitoi hän seppeleitä haudalle pienistä, helisevistä kellokukista.

Sinä päivänä istuessaan yhdessä niityllä, olivat lapset jostakin seikasta eri mieltä.

He olivat aina muuten niin hyvässä sovussa — mutta kuten sanottu, sinä päivänä joutuivat he kinaan. Sana seurasi toistaan, ja lopuksi kiihtyi poika siihen määrään, että hän huusi:

»Sinun kanssasi ei tule toimeen. Nyt minä lähdenkin tieheni! Pidä hyvänäsi!»

Näin sanoen hypähti hän ylös ja juoksi hänen luotaan pitkillä sääriällään, — tytön jäädessä istumaan syli täynnä kukkia ja ruvetessa katkerasti itkemään.

Poika hyppäsi aidan yli, juoksi edelleen maantien poikki ja syväälle metsään — sillä tytön piti nähdä, että hän tarkoitti täyttä totta!

Mutta kun hän seiso i metsän hiljaisessa, kalseassa siimeksessä, asettui hänen vihansa nopeasti. Ja mikä oli ihmeellisintä, hän ei voinut edes muistaa, mikä sen oli aiheuttanut ja mistä hän oli niin kiihtynyt, vielä vähemmin hän käsitti, kuinka hän oli saattanut juosta pikku sisarensa luota.

Hänen oli mahdotonta tulla toimeen ilman sisarta — hauskuus oli tipotiessään — ja hän päättikin heti palata hänen luokseen.

Päästyään jälleen aidan toiselle puolen ja nähdessään niityn kaikkine kukkasineen, muisti hän äkkiä, mistä syystä he äskettäin olivat joutuneet riitaan. Mutta nyt tuntui hänestä, että hän yksinään oli ollut väärässä.

Ja hän toivoi hartaasti voivansa sen mahdollisimman pian sovittaa.

Mutta pikku sisarta ei näkynyt enää koko niityllä.

Hän etsi, hän huhuili — ja tuli myöskin sille paikalle, missä he olivat yhdessä istuneet. Ruoho oli hiukan tallaantunutta, ja hienot kellokukat makasivat siinä hujan hajan — mutta tyttöä ei siellä enää ollut.

Minne oli hän voinut joutua? Hänellä ei koskaan ollut tapana viskata pois poimimiaan kukkia — eikä poika voinut käsittää, mikä häneen tänään oli mennyt.

Mutta samassa hän tuns i niin omituista ahdistusta ja levottomuutta mielessään.

»Pidä hyvää huolta pikku sisarestasi, älä koskaan jätä häntä», oli isä sanonut kuolinvuoteellaan. Oi, jospa

hän ei olisi juossut tiehensä tänään! Missä oli nyt hänen pikku sisarensa?

Kotiin hän ei ollut mennyt — sen tiesi poika vain liiankin hyvin. Häntä aina niin pelotti olla yksinään äitipuolen kanssa.

Mutta missä hän oli, missä hän saattoi olla?

Pienet kellokukat, joita seisoi tiheässä heidän äskeisen leikkipaikkansa ympärillä, tiesivät sen varmaan.

Poika heittäytyi ruohikkoon. »Minne on hän joutunut, pikku kukat», kysyi hän. »Ettekö voi sitä minulle sanoa?»

Kaikki pienet kellokukat pudistivat päitään ikäänkuin olisivat tahtoneet sanoa:

»Oi, vaikka sanoisimmekin, mitä tiedämme, et voisi sitä käsittää!»

Silloin hyppäsi hän ylös ja riensi kotiin.

Keittiön ikkunassa seisoi heidän vanha hoitajansa, jonka jalat olivat luuvalosta kankeat, ja viittoi hänelle.

»Minkätähden läksit pois pikku sisaresi luota?» kysyi hän. »Heti, kun olit juossut niityn poikki, syöksyi teidän äitipuolenne ulos. Minä näin hänen kohottavan käsivarsiaan ja siinä samassa ikäänkuin sanovan jotakin. En voinut kuitenkaan kuulla, mitä se oli, vaikka avasin ikkunankin — mutta kun hän kääntyi tullakseen jälleen sisälle, ei pikku sisarta näkynyt enää missään. Minne on hän voinut hänet kätkeä?»

Poika meni tupaan äitipuolensa luo. »Missä on pikku sisareni?» kysyi hän.

»Sen kai sinä parhaiten tiedät, koska olit hänen kanssaan niityllä. Eihän hän ole ollut minun luonani.»

»Mitä olet sinä tehnyt hänelle?» kysyi poika ja astui

häntä lähemmä. »Minä tiedän, että sinä menit ulos hänen luokseen!»

»Niin, minä menin ulos katsomaan häntä, kun sinä juoksit tiehesi. Mutta kun tulin sinne, ei häntä näkynyt. Sinä olit arvattavasti ensin viskannut hänet johonkin ojaan — ja nyt syytetään minua hänen katoamisestaan. Sinä olet tosiaankin hyvä veli!»

»En», sanoi poika, jonka huulet värähtelivät itkusta, »sellainen en ole tänään ollut. Muuten et olisi saanut käsiisi pikku sisartani!»

Sitten palasi hän vanhan hoitajansa luo, painoi päänsä hänen helmaansa ja itki yhdessä hänen kanssaan.

Mutta tuokion kuluttua hän nousi ja lähti taas niitylle etsimään pikku sisartaan. Hän huhuili ja etsi aina iltaan saakka. Silloin kutsui vanha palvelija häntä sisään. Nyt saisi hän illallista ja sitten vuoteeseen.

»Ei», sanoi hän, »minä tahdon jäädä tänne yöksi. Minun täytyy löytää hänet.»

— — — —

Ilma viileni yön saapuessa. Kaikki pienet kukkaset painoivat alas päänsä nukkuakseen, ja kaste kimalsi kirkkaina pisaroina niitten lehdillä.

Poika paneutui pitkälleen kosteaan ruuhoon valvoakseen ja tähyilläkseen. Korkealla hänen päänsä yllä syttyi pieniä välkkyviä tähtiä kalvakkalle taivaalle. Hänen ympärillään helisivät pienet kellokukat aivan hiljaa yötuulen vienosti suhistessa . . .

Jospa hän vain olisi saattanut kuulla, mitä ne unisaan kuiskasivat toinen toisilleen! Sunnuntailapsen sanotaan voivan nähdä enemmän kuin muut — eikö hän myöskin voisi kuulla enemmän?

Mutta niityllä oli aivan hiljaista, vaikka hän olisi ponnistellut miten paljon tahansa kuullakseen. Vain yötuuli jatkoi hiljaista huminaansa . . .

Ei — mitä se oli? . . . Nyt tuli hiljaista, vienoa kellonsoittoa hänen ympärilleen. Ja lomassa kuului hentojen, pienten äänien kuiskaavaa laulua:

»Ah, paljon me tiedämme siskostaan,
kun oikein sen voisimme kertoa vaan!»

Mitä sanoivat kellokukat tietävänsä? Hän kuunteli kaikin voimin — ja laulua jatkui:

»Tuli pieneks' siemeneks' siskosi —
rajutuuli sen kauvas kiidätti . .
hän on kohta vain kalpea kukkanen,
mi kuolee, jos katkaiset varren sen.»

Hän jännitti vieläkin enemmän kuuluaan — — ja pienet, hennot äänet lauloivat taas:

»Hän on nyt kalpea kukkanen maan,
ei siskoksi muutu hän milloinkaan,
jos hentoista juurta ei virkistä
punapisarat vertasi lämmintä.»

Enempää ei poika kuullut. Mutta kun aurinko paistoi hänen kasvoihinsa, ja leivoset lauloivat niin riemullisina hänen ympärillään, että hän heräsi siihen, muisti hän hyvästi, mitä pienet kellokukat olivat hänelle hänen nukkuessaan laulaneet.

Hän meni kotiin ja sanoi äitipuolelleen:

»Nyt tiedän, mitä olet tehnyt pikku sisarelleni!»

»Siinä tapauksessa tiedät enemmän kuin minä itse», vastasi hän pilkallisesti.

»Sinä olet muuttanut hänet kellokukan siemeneksi ja antanut sen lentää pois tuulen mukana — ettei se voisi itää eikä juurtua lähellä kotia. Mutta nyt lähdän minä maailmalle häntä etsimään!»

»Siinä tapauksessa on sinulla pitkä matka edessäsi», sanoi äitipuoli. »Sillä tuuli se lentää aina maailman ääriin saakka.»

»Silloin menen maailman ääriin», sanoi poika. »Mutta kenties pieni siemen jo sitä ennen putoaa maahan ja itää.»

»Niin, lähde sinä vain», sanoi äitipuoli. Sillä siten hän pääsi heistä kumpaisestakin.

Poika pyysi nyt vanhaa palvelijaa säälimään kokoon hänen vähäisen vaatevarastonsa ja panemaan hänelle hiukan ruokaa mukaan. Hän aikoi maailmalle etsimään pikku sisartaan, joka oli muutettu kellokukan siemeneksi ja nyt iti jossakin.

Vanhus hyrähti itkuun — hän suri pikku sisaren kovaa kohtaloa sekä sitä, että poika tahtoi pois.

»Mistä sinä luulet voivasi hänet löytää?» sanoi hän. »Kellokukkiahan on tuhansittain! Kuinka voit sinä tuntea hänet kaikkien muitten joukosta?»

»Sen kukkasen, joka on pikku sisareni, täytyy olla toisennäköinen kuin muut», vastasi poika.

»Ja minne päin aiot sinä lähteä? Sinähän et tiedä tietä etkä suuntaa!»

»Tiedän kyllä», sanoi poika, »sillä eilen puhalsi pohjatuuli samaten kuin tänäänkin; hän on siis lentänyt eteläänpäin — ja sentähden suuntaan kulkuni suoraan etelään.»

»Niin, niin», sanoi vanhus ja pudisti päätään.
 »Mutta millä aiot sinä elää, poika parka?»

»Minä koetan laulaa ihmisten ovilla», sanoi hän.
 »Saatpa nähdä, että he silloin antavat minulle hiukan syötävää.»

Pojalla oli kaunis ääni; pikku sisar olikin niin mielellään kuunnellut hänen lauluaan heidän kuljeksiessaan metsissä ja niityillä.

Kun vanha palvelija huomasi pojan tarkoittavan täyttä totta, teki hän hänen vaatteistaan pienen mytyn, antoi hänelle hyvän eväspussin ja sanoi:

»Pane nyt tarkoin mieleesi sanani: jos vakavasti aiot pelastaa pienen sisaresi, niin lähde — ja olkoon Jumala kanssasi! Mutta varo ainoallekaan ihmiselle kertomasta, millä asioilla käyt! Niin paljon toki ymmärrän tuonkaltaista, että tiedän, ettei se koskaan onnistu ilman vaiteliaisuutta.»

Poika lupasi säilyttää salaisuutensa. Sitten hän lähti, ja vanha palvelija jäi seisomaan kyökinovelle ja liehuttamaan hänelle sinistä pumpuliesiliinaansa.

— — —

Sinä päivänä ainakin saattoi poika olla tyytyväinen: taivas oli sininen, aurinko paistoi, ja leivoset lauloivat kilpaa vihreitten peltojen yläpuolella molemmin puolin tietä. Hänellä oli riittävästi ruokaa pussissaan, ja puro, joka solisten seurasi häntä hyvän matkaa, antoi hänelle kirkasta, virkistävää juomaa aterioiksi.

Joka kerta huomattaessaan kellokukkia, jotka helisivät tienvierillä, pysähtyi hän vaistomaisesti ja katseli niitä tarkkaavasti — vaikka hänellä olikin varma tunne siitä, että se siemen, joka edellisenä päivänä oli lentänyt

tuulen mukana, oli joutunut paljon, paljon kauvemmaksiksi pois. Ja vaikka tuohon kaikkeen sekoittui noituuttakin, ei siemen missään tapauksessa olisi voinut itää niin nopeasti, että hän nyt jo olisi voinut ruveta etsimään sitä kukkaa, joka oli hänen pikku sisarensa.

Mutta hän ei kuitenkaan voinut olla pitämättä silmällä pieniä kellokukkia.

Iltasella paneutui hän levolle heinärukkoon. Yö oli tyyni ja hiljainen, hän nukkui hyvin ja rauhallisesti ja hänestä tuntui, että hän nyt niinkuin ennenkin piti pikkusisartaan kädestä.

Seuraavana aamuna tyhjensi hän eväspussinsa; viimeiset voileipänsä antoi hän vanhalle kerjäläiselle, joka istui ojanreunalla ja jolla ei ollut kuin kuiva kannikka jyrstättävänä.

Iltapäivän lähetessä tunsu hän itsensä väsyneeksi ja nälkäiseksi. Hän kulki suuren talonpoikaistalon ohi ja ajatteli, eikö olisi parasta koettaa laulaa oven edessä. Oikeastaan se ei ollut kovinkaan houkuttelevaa, häntä sekä ujostutti että pelotti. Tässä toimessa hän oli ensikertalainen — mutta hän asettui kuitenkin keskelle pihaa ja alotti. Ensin hyvin hiljaisesti, sitten voimakkaammin.

Lapset, jotka leikkivät ja juoksentelivät ulkona, rupesivat tanssimaan hänen ympärillään; pari tyttöä pisti päänsä akkunasta. Kaikkien mielestä oli laulu niin kaunista.

Silloin lauloi poika kovemmin — kirkkaammin . . .

Emäntä tuli pihaan ja kysyi, eikö hän voisi viipyä siksi, kunnes hänen miehensä ja renki saapuisivat kotiin yöksi; he pitivät molemmat niin paljon laulusta.

Poika suostui tähän mielellään; hän jäi taloon siksi illaksi ja lauloi väelle maatapanon aikaan saakka; silloin pyysivät he häntä jäämään taloon yöksi.

Seuraavana aamuna lauloi hän heille aamiaisella, ennenkuin lähti eteenpäin. Silloin sanoi emäntä, että hän saa ruokaa pussiinsa palkaksi kauniista laulusta. Mutta poika vastasi, että hän paljon mieluummin pyytäisi jotakin muuta. Sitä, että he antaisivat kaikkien pienten kellokukkien olla rauhassa, eivät poimisi eivätkä tallaisi niitä.

»Sepä oli ihmeellinen pyyntö», sanoi emäntä. »Niityllä meidän kyllä täytyy niittää ne heinän kanssa — mutta minä tahdon mielelläni muistuttaa lapsia, etteivät poimi niitä, koska asia on sinulle niin läheinen.»

»Niin», sanoi poika, »sillä kellokukka on — pikku sisareni.»

— — — —

»Äiti, mitä hän sillä tarkoitti?» kysyivät lapset, kun poika oli lähtenyt, ja emäntä sittenkin pistänyt ruokaa hänen pussiinsa.

»Oh», vastasi hän ja hymyili hieman, »hän kai tarkoitti, että se on hänen lempikukkansa. Jokaisellahan on omansa.»

»Niin, minä pidän eniten tuhatkaunoista», sanoi tytöistä muuan. — »Ja minä pidän eniten ruiskukista», sanoi toinen. — »Ja minä pienistä ruusunnupuista», sanoi kolmas. »Silloinhan mekin voisimme sanoa: pikku sisar tuhatkauno — pikku sisar ruusunnuppu.»

»Niin», sanoi äiti, »sen voisitte hyvin tehdä, se kuuluu niin somalta.»

Lapset tottuivat sanomaan sillä tavalla: heidän

mielestään se oli hauskaa. Mutta siitä päivästä alkaen rupesivat he paremmin kohtelemaan kukkia, eivät enää niitä repineet eivätkä raastaneet, vaan poimivat kunnollisesti, eivätkä niin ahnaasti kuin ennen, jättivät aina muutamia jäljellekin, eivätkä koskaan viskanneet niitä tielle, missä ne saivat maata ja kuihtua kovalla, tomuisella maalla. Sellaista kohtelua ei olisi mielellään suonut pikku sisarelleen!

Eivätkä he sen koommin poimineet kellokukkia. Poika, joka oli laulanut heille, oli liian kauniisti pyytännyt sitä!

— — — —

Poika vaelsi vaeltamistaan etelää kohti — tästä talosta toiseen — kylästä kylään. Ja sillä tavalla hän kulki koko kesän. Muutamina päivinä paistoi aurinko — muutamat olivat sateisia ja tuulisia — silloin oli hän läpimärkä ja menehtymäisillään. Hän lauloi ihmisille ja auttoi heitä sekä elonkorjuussa että paljossa muussakin — sillä hän oli suuri ja väkevä ja nopsa käymään käsiksi.

Kun hän erosi ihmisistä, pyysi hän aina, etteivät he poimisi kellokukkia, ja saikin useat lupaamaan sen.

Ja joka niityltä, joka pihasta, minne hän tuli, etsi hän sitä kukkaa, joka oli hänen pikku sisarensa.

Tuli syksy. Muuttolinnut lensivät etelää kohti hänen päänsä ylitse suurissa parvissa. Puitten lehdet tulivat kullanuskeiksi ja varisivat maahan, toinen toisensa jälkeen, ja kaikki kukkaset metsässä ja niityillä painoivat alas päänsä ja kuihtuivat. Pian nukkui koko luonto valkean lumipeitteen alla. Silloin ei luonnollisesti ollut puhettakaan etsimisestä.

Talven vietti poika erään vanhan kyläkoulun opettajan luona, joka oli pyytänyt häntä laulamaan lasten kanssa, koska hän itse ei enää siihen pystynyt. Monena päivänä kävi niin, että poika myöskin luki heidän kanssaan; hän opetti kaikkia lapsia kohtelemaan hellävaroin kukkia ja pyysi, etteivät he koskaan poimisi kellokukkia.

Kesän tullen hän jatkoi matkaansa. Hän tiesi, että nyt jossakin paikassa puhkesi pieni kukka lämpimässä auringossa; sitä täytyi hänen lähteä etsimään.

Sinäkin kesänä ei hän löytänyt etsimäänsä, vaikka kellokukkia huojui ja helisi sekä niityillä että pihamaissa.

Välistä tuli hän alakuloiseksi, ja hänestä tuntui, että olikin mahdotonta löytää yhtä monien tuhansien joukosta.

Mutta sitten hän taas ajatteli, että vielä mahdottomampaa olisi olla löytämättä sitä, josta niin paljon piti ja jota niin sydämestään ikävöi, kun kerran tahtoi käyttää koko elämänsä etsimiseen — ja sitä hän tahtoi.

Tuli talvi, tuli kesä — ja näin vaihtelivat ne monta kertaa perätysten, pojan yhtenäin vaeltamassa etelää kohti laulaen ja tehden työtä ruokansa edestä. Oli päiviä, jolloin hän näki sekä nälkää että vilua, mutta yleensä suoriutui hän hyvin. Ja kaikkia, jotka hän tapasi matkallaan, pyysi hän säästämään pieniä kellokukkia.

Mutta oli niin monta ihmistä, joitten puheille hän ei päässyt — sitä oli tuskallista ajatella. Monta kertaa toivoi hän olevansa maan kuningas; silloin hän lakien ja asetusten kautta kieltäisi kajoamasta ainoankaan kellokukkaan. Sillä tämä tapahtui niihin aikoihin, jolloin

kuningas sai käskää, mitä hän tahtoi, ja kaikkien täytyi totella häntä!

Mutta matka oli pitkä köyhästä poikapahaisesta kuninkaaksi!

— — —

Eräänä kauniina aurinkoisena päivänä pysähtyi hän väsyneenä ja tomuisena suuren monitornisen ja -huip-
puisen linnan edustalle. Se lepäsi keskellä ihanaa ruusu-
tarhaa, suunnattoman suuri pihamaa edessään, ja kulla-
tun ristikkoportin edustalla kulkivat vartijat edestakaisin.

Se oli kuninkaan linna — ja se oli toki katsomisen arvcinen!

Hän oli pysähtynyt ristikkoportin eteen ja ihmetteli mielessään sitä omituista kuollutta hiljaisuutta, mikä vallitsi suurella pihamaalla. Kuninkaan linnassa olisi kaikkien pitänyt olla iloisia; oli ihmeellistä, ettei siellä näkynyt elon eikä ilon merkkiäkään!

Tietä pitkin tuli mies, joka talutti jauhosäkkiä selässään kantavaa aasia. Poika rupesi hänen kanssaan pakinoihin ja kysyi, mistä tuo hiljaisuus johtui?

»Kas», vastasi mies, »se johtuu siitä, että kuninkaan tytär sairastaa parantumaton raskasmielisyyttä».

»Kuinka se saattaa olla mahdollista?» sanoi poika.
»Tuossa kauniissa linnassa!»

»Niitähän on aina sellaisia, jotka eivät huomaa onneaan! Häntä kyllästyttää ja väsyttää kaikki, pukeutuminen silkkiin ja samettiin, kävelyt hienojen hovinaistensa kanssa — ajeleminen kultavaunuissa ja aterioiminen kuninkaan pöydässä pelkistä hopea-astioista. Hänenhän täytyy olla pähkähullu, kun ei sellainen miekkosen elämä kelpaa! Nyt he eivät saa häntä enää

pysymään ylhäälläkään. Hän makaa vain hienossa silkkivuoteessaan alaslaskettujen uutimien takana ja viitsii tuskin nauttia hiukan ruokaa tai avata silmiään.»

»Eipä tuollaista usein kuule!» sanoi poika. »Ja hän on kai nuori ja kaunis?»

»Niin on», vastasi mies. »Täällä on käynyt sekä prinssejä että kuninkaita häntä kosimassa, — mutta hän ei viitsi edes nähdä heitä. Hän sanoo, ettei hyödytä mitään lähteä jonkun heidän matkaansa ja kuolla ikävään vieraassa maassa, kun kerran voi sen suorittaa täällä kotonakin. Ja se siitä lopuksi tuleekin.»

»Eikö kuningas ole antanut tuoda lääkäreitä?» kysyi poika edelleen.

»On toki — ei siinä kymmenet riitä», sanoi mies. »He ovat koettaneet sekä pillereillä, pulvereilla että mikstuureilla. Mutta se vain vie hengen yhä vähempään! Kuningaskin on mennyt aivan huonoksi, tyttöhän on hänen ainokaisensa. Toisella tässä voi olla yhdeksänkin elämänhaluista tenavaa, jotka ovat vähällä syödä ihmisen puille paljaille! Osat ovat niin merkillisesti jaetut tässä maailmassa!»

Poika seisoi ajatuksiinsa vaipuneena ristikon luona. Tuo, mitä hän kuuli, oli tehnyt häneen niin ihmeellisen vaikutuksen. Mutta äkkiä hänen kasvonsa kirkastuivat.

»Minun täytyy päästä prinsessan luo», sanoi hän. »Minä tahdon parantaa hänet.»

»Miksikäs ei», sanoi mies ja purskahti nauruun. »Siitä on luvattu kaunis palkintokin. Minä luulen melkein, että voit saada hänet itsensä — ja puolet valtakuntaa kaupan päälle.»

»Minun täytyy päästä sisään», sanoi poika.

»Onko sinulla taikalääkkeitä taskussasi?» kysyi mies ja nauroi nauramistaan.

»Ei, mutta minulla on lauluja metsästä ja niityiltä.»

»Siitä tuskin apua lähtee», sanoi mies ja jatkoi matkaansa. Mutta poika riensi suoraapäätä vartijoitten luo ja sanoi, että hänen täytyi päästä linnaan: hän tahtoi koettaa parantaa prinsessan.

Vartijat laskivat hänet menemään, vaikka hän olikin köyhästi puettu — sillä heille oli annettu käsky päästää sisään jokainen, joka luuli voivansa tuoda apua.

Se on — ei hän heti paikalla prinsessan luo pääsyt — ei, kaukana siitä!

Ensin oli päästävä ovenvartijan ohi, hän tuli suurena ja leveänä poikaa vastaan, katsoi häneen julmasti ja sangen vastenmielisesti salli hänen mennä eteenpäin.

Sitten oli siellä monenkaltaisia palvelijoita ja lakeijoja, joita oli puhuteltava, ja kaikki he olivat pilkallisia ja vastahakoisia — mutta ajattelivat kuitenkin, että oli yhtä hyvä, jos joku kamariherroista karkoitti tuon maankiertäjän, silloin ainakin he pääsivät kaikesta edesvastuusta.

Kamariherra oli ylhäisempi kuin lakeijat ja sen vuoksi jonkun verran suopeampi, mutta ajatteli kuitenkin, ettei tulisi kysymykseenkään laskea poikaa sisälle.

»Millä tavalla tämä nuorukainen sitten kuvittelee voivansa auttaa armollista prinsessaa?» kysyi hän.

»Minä tahdon laulaa hänelle», vastasi poika luottavasti. »Minulla oli kerran pieni sisar, ja hänet voin aina laulaa iloiseksi, kun hän oli alakuloinen.»

»Laulaa hänelle» — kamariherra kohautti olkapäitään. »Siitä ei voi olla puhettakaan. Tässä tarvitaan tehokkaampia keinoja. Hän saa mennä!»

Mutta samassa kulki siitä ohi vanha prinssi, joka oli kuninkaan veli, ja hän kysyi, mistä oli kysymys. Kun he olivat kertoneet hänelle sen, sanoi hän: »Nuori mies näyttää hyvältä ja rehelliseltä. Hän saakoon puhua asiasta kuninkaalle.»

Sitten vei prinssi pojan kuninkaan luo suureen, kullattuun saliin. Ja kuningas oli oikein ystävällinen, vaikka olikin surullisen näköinen.

»Sinä saat laulaa tyttärelleni, jos hän vain itse halua kuunnella», sanoi hän pojalle. »Mutta ensin täytyy sinun kylpeä ja saada toiset vaatteet yllesi.»

Mutta poika pyysi saada laulaa ensin. Hän tuli suoraapäätä metsistä ja niityiltä, ja nyt se olisi käynyt paraiten.

Nyt lähetettiin eräs hovinainen kysymään prinsessalta sallisiko hän, että muuan — —

Mutta prinsessa viittasi häntä heti poistumaan viitsimättä edes avata silmiään.

»Nyt ei ole ollenkaan kysymystä prinssistä, joka tahtoi kosia», sanoi hovinainen reippaasti. »Siellä on vain muuan maankuljeksija, joka tahtoi laulaa laulun.»

Prinsessa makasi tuokion ääneti ja oli hämmästyneen näköinen. Tämä oli hänelle aivan uutta. Sitten sanoi hän raukeasti: »Antakaa hänen tulla!»

Poika sai tulla prinsessan huoneen avonaiselle ovelle, — hän ei ollut kyllin ylhäinen päästäkseen edemmäksi — ja eteen vedettiin pitkä, raskas samettiverho; hän ei ollut kyllin hieno saadakseen näyttäytyä.

Tämä ei oikein ollut hänelle mieleen. Jos hänen ker-
ran piti laulaa prinsessalle, olisi hänen täytynyt myöskin
nähdä hänet; oli typerää seisoa tuijottamassa punaista
sameätiverhoa. Mutta verho ei ulottunut aivan ovipie-
leen saakka; siinä oli pieni rako, ja siitä saattoi hän
nähdä puolipimeään huoneeseen, missä prinsessa makasi,
väsyneenä ja vaaleana, valkeassa silkkivuoteessaan.
Hänen pitkät hiuksensa valuivat raskaina kummallekin
puolelle ikäänkuin väsyneinä nekin!

Tämä näky koski pojan sydämeen, hänen tuli niin
sääli prinsessaa. Ja siinä samassa hän hyvin käsitti,
että hän saattoi olla kyllästynyt koko tuohon elämään;
ei hänellä täällä ollut kovinkaan hauskaa — täällä oli
niin kullattua, niin jäykkää, kylmää ja ummehtunutta!
Hänet oli suljettu pois elämästä, voimakkaasta, iloisesta,
terveestä elämästä luonnon keskellä.

Ja pojan valtasi riemukas halu laulaa hänelle *siitä*.
Sitten hän lauloi . . .

Hänestä tuntui, ettei hän koskaan pääsisi loppuun.
Koko luomakunnan tahtoi hän mukaan lauluunsa.
Sairas saisi kuulla siitä kaikesta.

Hän lauloi metsästä, jonka viheriä syvyys oli niin
salaperäinen ja hiljainen, jossa linnut hoivasivat untu-
vaisia pesiään ja visertelivät ilomielissään — ja pellostä,
jolla vilja lainehti kultaisena aallokkona.

Autiosta nummesta hän lauloi, jolla tuuli kiiti edes-
takaisin ja tanssi hurjina tuulispäinä ja jonka hehkuvan
punainen kanerva verhosi kuninkaalliseen viittaansa.

Sitten niitystä, missä puro hyppeli ja kirmasi yhtä
hilpeänä ja vallattomana kuin siellä juoksentelevat
varsat.

Hän lauloi aitovierestä villeine ruusuineen ja muine kukkasineen, jotka olivat kauniimpia kuin yhdenkään kuningattaren jalokivet — siellä kasvoi unikoita, hannahyrtejä, apiloita ja voikukkia, kiertoja ja kellokukkia — parhaita kaikista, sillä ne soivat, jos vain oikein osasi kuunnella.

Yht'äkkiä kuului prinsessan ääni — ei ollenkaan heikkona ja raukeana, vaan kirkkaana ja heleänä:

»Minä tahdon nähdä hänet, joka laulaa», sanoi hän.
»Vetäkää pois esirippu.»

Pitkä samettiverho vedettiin nyt syrjään, ja siitä virtasi leveä valojuova prinsessan huoneeseen.

Nyt näki poika hänet vasta oikein; hän oli kaunein, minkä hän koskaan oli silmänsä edessä nähnyt!

Mutta prinsessa näki myöskin pojan — joka seisoi kynnysellä nuorena ja sorjana, keskellä kirkasta valoa. Hänestä ikäänkuin huokui tuulta ja aurinkoa — aina pörröisestä keltaisesta tukasta pölyisiin kenkiin saakka.

Hän oli jättänyt laulunsa kesken kuullessaan prinsessan äänen, mutta tämä kohotti valkeaa kättään häntä kohti ja sanoi:

»Jatka sinä vain!»

Silloin alkoi poika taas laulaa . . .

Merestä, suuresta, kuninkaallisen vapaasta merestä, jonka aallot saattavat pauhata ja kuohua kuin moninkertainen ukkosen jyrynä ja nousta uhkaavan vihreinä, vaahtoavin, säihkyvän valkein harjoin — mutta myöskin loiskia sinisinä ja lempeinä pehmeätä hiekkaa vasten kuin olisi niitten tehtävänä vain tuudittaa pikku lapsia uneen . . .

Maaailma oli suuri ja ihana — lauloi poika — ja kuitenkin oli *ihminen* suuriarvoisempi kuin kaikki sen ihanuudet. Ja parasta oli pitää toista ihmistä oikein rakkaana, tehdä työtä molemmilla käsillään, ahertaa ja taistella juon toisen hyväksi ja antaa hänelle koko sydämensä — sillä siinä oli ihminen luontoa edellä.

Tähän poika pysähtyi. Prinsessa oli loppupuolella noussut istumaan vuoteessa, hän nosti käsivarret niskansa taakse ja veti syvältä henkeään, niinkuin sellainen, joka herää . . .

»Kiitos», sanoi hän ja nyökäytti päätään pojalle, »mutta nyt täytyy sinun mennä — minä tahdon nousta! Voit sanoa kuninkaalle, että olen tullut aivan terveeksi — aivan iloiseksi.»

Poika meni silloin kuninkaan luo ja sanoi hänelle, että prinsessa oli jälleen tullut terveeksi ja iloiseksi. Mutta kuningas ei tahtonut uskoa omia korviaan ja lähti itse tyttärensä huoneeseen.

Siellä olivat kaikki uutimet vedetyt syrjään ja kaikki ikkunat auki, niin että aurinko ja ilma pääsivät sisään. Ja sekä hovinaiset että kamarineidot olivat ahkerassa puuhassa saadakseen prinsessan puetuksi.

»Minä en tahdo laahushametta enkä kultakangasta», sanoi hän, »ne niin painavat jalkaa. Hankkikaa minulle aivan kevyt, valkoinen puku — me lähdemme puutarhaan leikkimään kyyhkyä ja haukkaa . . . Sitten metsään — katsomaan näemmekö linnunpesiä . . . Sitten rannalle — pulikoimaan.»

Hän nauroi ääneen, huomasi sitten kuninkaan, joka aivan sanattomana seisoi ovella — ja lensi hänen kaulaansa.

»Oletko kuullut?» sanoi hän. »Minä tahdon ulos metsiin ja niityille — ilman hattua ja hansikkaita! Sitten tahdon mennä katsomaan ihmisiä, jotka tekevät työtä ja taistelevat. . . Ja minä tahdon mennä naimisiin — hänen kanssaan, joka lauloi minulle. Me voimme tehdä hänestä ensin prinssin ja antaa hänelle puolet valtakuntaa.»

Niin — oli päivänselvää, että hän oli tullut terveeksi — ja elämänhaluiseksi! Kuningas oli siitä niin iloinen ja toisaalta peloissaan, että hän uudelleen vaipuisi raskasmielisyiden valtaan, ettei hän näin heti alussa uskaltanut kieltää häneltä mitään. Sentähden hän antoi suostumuksensa sekä puheenaolleeseen retkeen ilman hattua ja hansikkaita että naimiskauppaan köyhän, vieraan pojan kanssa — vaikka ne hänen mielestään olivatkin naurettavia päänäpistöjä ja vaikka hän olikin suuresti toivonut tyttärensä valitsevan ylhäisemmän miehen. Mutta hänestä saatiin helpolla sekä ylhäinen että hienosti puettu. Hän näytti sitäpaitsi hyvältä, kunnon ihmiseltä.

Senvuoksi myöntyi kuningas kaikkeen, ja prinsessa pyörytti hänet ympäri ja sanoi, että hän oli paras isä koko maassa!

Sillävälän kun hovinaiset ja kamarineidot laittoivat prinsessaa kuntoon, meni kuningas suureen valtaistuinsaliinsa, astui punasamettiselle valtaistuimelleen ja antoi kamarierrojen asettua kumpaisellekin puolelle. Sitten kutsutti hän pojan eteensä ja sanoi hänelle, että hän palkinnoksi siitä kun oli pelastanut prinsessan syvästä raskasmielisydestä, saisi hänet vaimokseen.

Poika tuli tulipunaiseksi ilosta ja yllätyksestä; hän ei voinut ajatella ihanampaa kuin joutua naimisiin

kauniin prinsessan kanssa. Meidän tulee muistaa, että hän jo oli täysikasvanut nuori mies — mutta me kutsumme häntä vielä pojaksi, kun nyt kerta olemme tottuneet siihen nimitykseen.

Hän sopersi ihastuneen kiitoksen kumartaen syvään valtaistuimen edessä — —

Mutta samassa hän muisti pikku sisarensa, jota hän oli lähtenyt etsimään ja pelastamaan. Häntä hän ei saanut unohtaa eikä pettää — kuninkaallisimmankaan onnen vuoksi.

Senvuoksi hän äkkiä keskeytti puheensa ja sanoi matalalla ja surullisella äänellä — sillä hän tunsi sydämensä samassa niin raskaaksi — että kuningas oli jalomielinen suodessaan hänelle sellaisen armon, mutta että hänellä sen sijaan oli eräs toinen pyyntö.

»Haluaisit siis jotain muuta kuin tytärtäni», sanoi kuningas, »sen täytyy siis olla vieläkin suuriarvoisempaa! Anna kuulua!»

Niin, hän vain pyytäisi kuningasta julkaisemaan koko maata koskevan kiellon, ettei kukaan saisi kajoa kellokukkiin.

Kuningas hymyili — ja kaikki kamariherrat tekivät samoin — mutta sitten hän ajatteli, että eikö poika vain mahtanutkin olla jokin valepukuinen, ylhäinen nuorukainen, koska hänellä tuntui olevan tuollaisia eriskummaisia päähänpistoja ja mielijohteita. Sentähden vastasikin kuningas aivan vakavasti, että tuo kyllä saattaisi käydä päinsä — mutta että hän silti hyvin voisi saada prinsessan.

»Niin», sanoi poika, yhä matalalla ja surullisella äänellä, »mutta minun täytyy suorittaa eräs tehtävä,

saavuttaa eräs päämäärä. Enkä minä saa pysähtyä enkä asettua lepoon, ennenkuin olen sen saavuttanut.»

Nyt avautui ovi, ja prinsessa riensi juosten sisään hovinaisineen. Hänen yllään oli lyhyt, valkea puku ja siinä vaaleansininen silkkivyö, ja kiharaiset hiukset valuivat valtoimina hänen hartioilleen. Vain pieni kultakruunu pääläella muistutti, että hän oli kuninkaan tytär.

Hän juoksi ylös valtaistuimen purppuraportaita ja lankesi isänsä kaulaan.

»No», kysyi hän, »onko asia selvä?»

»En oikein tiedä», vastasi kuningas, »hän mieltii sitä».

»Mitä hän tekee!» huudahti prinsessa, jonka hienot kasvot punehtuivat, sillä hän suuttui. Hänhän oli prinsessa, joka jokaisen olisi täytynyt ottaa vastaan avosylin.

»Hän sanoo mielummin toivovansa, että minä kieltäisin kaikkia ihmisiä poimimasta kellokukkia.»

»Onko hän hullu?» kysyi prinsessa.

»Ei», sanoi poika, »mutta kellokukka on pikku sisareni.» Enempää ei hän uskaltanut sanoa, ettei olisi ilmaissut salaisuuttaan.

Prinsessa hymyili pilkallisesti. »Mitä lorua tuo on?»

»No, no», sanoi kuningas hyväntahtoisesti, »voimmehan hyvin suostua hänen päähänpistoonsa».

»Ei koskaan maailmassa», huudahti prinsessa. »Kyläpä käskisi ruveta noudattamaan hänen päähänpistojaan!»

Hän oli suutuksissaan pojalle, sillä hänenhän täytyi

olla siinä uskossa, ettei poika hituistakaan hänestä välittänyt, senvuoksi tahtoi hän mielellään tehdä vasten hänen pyyntöään.

»Kuulkaapa», jatkoi hän ja kääntyi hovinaiisiinsa, »suurella niityllä linnanpuutarhan takana kuuluu olevan kellokukkia? En ole koskaan ollut siellä, mutta nyt juoksemme sinne ja poimimme kaikki, mitkä käsiimme saamme. Se on hänelle omiansa!»

Hovinaiset taputtivat käsiään ja sanoivat, että se oli hauskaa.

Mutta yhdellä hyppäyksellä oli poika ulkona ovesta ja riensi alas rappuja heidän kaikkien edellä.

Hän juoksi yhä eteenpäin — suuren linnanpuutarhan halki, yli nurmikenttien, kukkamaitten ja käytävien, kunnes saapui ristikkoveräjälle, joka vei niitylle.

Se oli lukossa, mutta poika kiipesi sen yli ja seisoi nyt lämpimänä ja hengästyneenä niityllä.

Siellä oli paljon kukkia, varsinkin suuria päivänkukkia, sinikelloja ei hän vain saanut silmiinsä.

Mutta ulompana niityn keskellä kasvoi niitä pitkänä juovana, niin ihmeellisesti kasaantuneina yhteen kohtaan.

Poika juoksi sinne ja laskeutui polvilleen kukkien eteen.

»Pikku kukat», sanoi hän, »minä kyllä teitä suojelen!» Silloin äkkäsi hän niitten keskessä yhden, joka oli *valkea*.

Sellaista ei hän ollut koskaan ennen nähnyt.

Tähän aikaan saattaa useinkin löytää valkeita kellokukkia — vaikka ne ovatkin hyvin harvinaisia —

mutta siihen aikaan ei niitä koskaan nähnyt. Ne olivat kaikki sinisiä — tai oikeammin sinipunervia.

Hän tunsi omituista liikutusta katsellessaan tuota valkeata kukkaa. Hänen mielestään se oli pienempi, hennompi ja suloisempi kuin yksikään muista kukista.

Sen pienet kellot helisivät kesätuulessa; ne näyttivät aivankuin värisevän ja vavahtelevan . . .

Silloin ajatteli poika:

»Eiköhän tuo olekin minun pikku sisareni? Hän oli aina kalpea — ja säikähti niin vähästä!»

Hän kumartui kukkaa kohti ja asetti varovasti kätensä sen ympärille. Pienet valkeat kukat koskettivat ikäänkuin hyväillen hänen kämmentään.

Ja yhä varmemmin sanoi hänen sydämensä, että siinä oli se, jota hän oli etsinyt.

»Pikku sisar», kuiskasi hän, »olenhan vihdoinkin sinut löytänyt? Näinkö kauvaksi sinä lensit tuulen mukana — ja täälläkö sinä nyt kukit näin valkeana ja hiljaisena?»

Pienet kukat nyökkäsivät — ikäänkuin hiljaisen, lempeän myönnytyksen. Pojan silmät kyyneltyivät. Vihdoinkin saisi hän sovittaa vääryytensä ja pelastaa hänet elämään!

Samassa tuli prinsessa hovinaisineen veräjältä, johon heillä oli ollut avain, ja nyt kiitivät he pitkin niit-tyä kuin parvi valkeita perhosia.

He alkoivat poimia kaikenlaisia kukkia, ja prinsessa huusi:

»Kellokukat kasvavat keskellä! Rientäkäämme sinne!»

He juoksivat kaikki hänen kanssaan — mutta siellä seisoi poika vartioimassa.

»Väisty syrjään», sanoi prinsessa käskävästi. »Minä tahdon poimia kellokukkia. Ja katsokaa tuossa on muuan valkea. Se on kaikista kaunein, sen tahdon ensimmäiseksi.»

»Sinä et kajoa siihen!» sanoi poika.

»Rohkenetko sinä kieltää minua?» sanoi hän ja keikautti niskaansa. Väisty syrjään!»

Kun poika siitä huolimatta jäi paikalleen, koetti prinsessa pujahtaa hänen ohitsean ottamaan kukkaa. Mutta poika tarttui hänen molempiin käsiinsä ja piti niistä kiinni.

»Sinä et kajoa siihen!» toisti hän.

»Laske minut», sanoi prinsessa. — Ja kaikki hovinaiset huusivat: »Hän tekee väkivaltaa prinsessalle! Meidän täytyy huutaa vartijoita!»

Sitten he juoksivat tiehensä.

Poika jäi seisomaan niitylle pitäen yhä kiinni prinsessan käsistä.

»Laske minut», sanoi hän, »tahi karkoitan sinut koko maasta — etkä enää koskaan saa tulla silmiäni eteen!»

»Yhdentekevää», sanoi poika, joka oli tullut aivan kalpeaksi, »mutta tuota kukkaa en salli sinun poimivan».

»Jos pidät niityn kukkaa parempana kuin minua, et ole minun arvoiseni», sanoi prinsessa, jonka ääni värisi vihasta. »Nyt voit valita — viimeisen kerran — kukkasen ja minun välillä.»

»Minä valitsen kukan», vastasi poika. »En voi muuta.»

»Niinpä pidä se sitten — äläkä enää koskaan tule kasvojeni eteen!»

Kiivaasti tempaisten veti hän kätensä pois, käänsi hänelle selkensä — ja poistui niityn poikki.

Poika jäi seisomaan ja katselemaan hänen jälkeensä — ja hänestä tuntui, ettei hän jaksaisi kantaa surua hänen menettämistään. Mutta hän ei voinut menetellä toisin.

Hän katsoi hänen jälkeensä, kunnes hän katosi puutarhan puitten lomaan. Hänen sydämensä oli pakahdumaisillaan tuskasta. Sitten kumartui hän valkean kellokukan puoleen ja kuiskasi:

»Pikku sisar — sinun pelastamisesi tuli kalliiksi!»

Hän muisti, että jos kukka oli oikea, täytyi sitä kas-tella verellä, ennenkuin se muuttui. Sentähden otti hän veitsensä ja viilsi sillä kättään.

Kellokukalle valui punaisia veripisaroi-ta. Se värisi enemmän kuin ennen, mutta ei muuttunut.

»Eikö kädestäni vuotanut veri ole kyllin punaista ja lämmintä?» ajatteli poika. Sitten pisti hän veitsen rintaansa. Hän tuskin huomasi kipua. Monta vertaa tuskallisemmalta oli tuntunut, kun prinsessa poistui hänen näkyvistään!

Veri pulpahti esiin ja pirskui kukalle. Hän työnsi veitsen syvemmälle — mutta sitten häntä alkoi pyörryt-tää — ja hän vaipui tajuttomana niitylle.

Hän heräsi jälleen tuntoihinsa siitä, että joku ke-vyesti siveli hänen otsaansa. Hän avasi silmänsä — ja näki pikku sisarensa kasvot.

Hän istui hänen luonaan ja oli nostanut hänen päänsä

syliinsä — ja hänen pehmeät kätensä eivät hyväilleet ainoastaan hänen otsaansa, vaan myöskin haavoja hänen kädessään ja rinnassaan. Ja ne parantuivat siinä samassa.

Hän nousi puoleksi ja kietoi käsivartensa sisaren ympärille. »Oi, pikku sisar», sanoi hän, »pikku sisar! Olen siis löytänyt sinut! Sain sinut siis pelastetuksi.»

»Sait», vastasi hän ja suuteli veljeään, »ja minä tiedän kyllä, mitä se on sinulle maksanut! Sillä pienet kukat kuulevat ja käsittävät paljon enemmän kuin ihmiset luulevatkaan.»

»Pikku sisar», toisti hän, eikä voinut kyllikseen sitä sanoa ja katsella häntä. »Ja kuinka sinä olet tullut suureksi ja kauniiksi sitten viime näkemän.»

»Niin, siitä onkin pitkä aika», sanoi tyttö.

»Oi niin — ja koko sen ajan olen etsinyt sinua!»

»Minä tiedän sen», tyttö siveli hänen hiuksiaan. »Minä tiedän, kuinka uskollisesti sinä olet vaeltanut löytääksesi minut. Tuuli on siitä minulle kertonut — ja mehiläiset ja linnut.»

»Ja tämän jälkeen elämme me aina yhdessä», poika tarttui hänen molempiin käsiinsä. »Meillä on vain toinen toisemme, mutta siinä onkin kylliksi. Me lähdemme käsi kädessä maailmalle, eikä sinun tarvitse kärsiä puutetta. Minä teen työtä sinun hyväksesi.»

»Niin», tyttö nousi, »mutta ensin käymme linnassa.»

»Ei, ei», sanoi poika reippaasti, »siellä ei meillä ole mitään tekemistä! Ja sinne en voi koskaan enää mennä.»

»Niin, mutta minun täytyy päästä sinne», sanoi sisar ja piti kiinni hänen kädestään, »etkä sinä jätä minua yksin.»

Sitten veli lähti hänen mukaansa — epäröiden ja sykkivin sydämin, ja niille kohdille, minne hänen pikku sisarensa niityllä astui, näki hän nousevan valkeita kellokukkia. Ja valkeita perhosia lenteli hänen ympärillään — ikäänkuin olisivat ne luulleet häntä vielä kukkaseksi. Eikä se olisi ihmeellistä ollutkaan.

— — —

Linnan valtaistuinsalissa oli suuri väenkokous. Siellä ei ollut ainoastaan kuningas kamariherroineen, siellä olivat myöskin kaikki hovinaiset, jotka olivat rientäneet juosten huutamaan, että niitylle piti lähettää väkeä, koska vieras poika tahtoi estää prinsessaa poimimasta kukkia ja teki väkivaltaa hänelle.

Ja siellä oli prinsessa itse, joka saapui vähän jälkeensä ja kertoi, että hän nyt oli karkoittanut pojan maanpakoon, niin että he vain antaisivat hänen mennä matkoihinsa.

Mutta tämä kuitenkin hieman arvelutti kuningasta; hän sanoi, että vaikka tämä kummallinen nuori mies ei välittänytään prinsessasta vaimokseen, oli hän kuitenkin parantanut hänet — eikä hän siis ainakaan olisi ansainnut sellaista palkintoa.

Kuningas antoi sitten kutsua kokoon ministerit neuvotellakseen heidän kanssaan — ja heitä alkoi myöskin kaikkia arveluttaa. Ja kuninkaan veljen, vanhan prinssin mielestä, ei se mitenkään käynyt päinsä.

Prinsessa sanoi, etteivät he nostaisi niin suurta melua tyhjistä: hän ei myöskään tiennyt, oliko hän edes oikein parantunut. Ainakaan ei hän enää tuntenut pienin-

täkään halua lähteä ulos samoilemaan eikä hän välittänyt seurustella ihmisten kanssa tai mennä naimisiin.

Tämähän oli surullista kuulla! Mutta kesken kaiken avautui valtaistuinsalin ovi — ja pikku sisar astui sisään pitäen veljeään kädestä.

Lakeijat olivat kyllä tahtoneet seisauttaa hänet — mutta pikku sisaressa oli jotain, jota ei kukaan voinut vastustaa. Ja niin laskivat he hänet sisään.

Hän meni suoraa päätä valtaistuimen eteen, missä kuningas istui prinsessan kanssa ja sanoi:

»Valkea kellokukka niityllä olin minä.»

Kaikkien mielestä sen selvästi hänestä näkikin — hän oli vieläkin kuin kukkanen valkeassa, hohtavassa hameessaan, kapea viheriä nauha vyötäisillään ja vaalean tukkansa ympärillä ja pieni pää hieman kumarassa.

»Me olemme sisarukset», jatkoi hän ja osoitti poikaa. »Äitipuoleni muutti minut kukansiemeneksi — sitten lensin pois tuulen mukana ja juurruin tässä lähellä olevalle niitylle. Siellä olen kukkinut jo monta kesää — ja koko sen ajan on hän ollut maailmalla minua etsimässä. Hän on taistellut ja tehnyt työtä, laulanut itselleen leipää ja usein kärsinyt puutetta. Hän on ollut hyvä veli!»

»Ei, ei», sanoi poika, »minä en ole ollut hyvä veli! Juuri minun tähteni hän joutui onnettomuuteen.»

Mutta pikku sisar painoi kätensä hänen suulleen ja jatkoi:

»Missä hän kulki, sai hän ihmiset lupaamaan, etteivät he poimisi ainoatakaan kellokukkaa — sillä jos joku olisi katkaissut varteni, olisi minun täytynyt kuolla. Senvuoksi hän tänäänkin sitä pyysi. Ja senvuoksi varjeli hän valkeata kellokukkaa, kun hän oli

tullut ajatelleeksi, että se olin minä. Koko onnensa uhrasi hän minun tähteni niityllä ja erosi hänestä, joka oli hänelle rakkain maailmassa.»

Nyt alkoi prinsessa äkkiä itkeä. Mutta pikku sisar puhui vielä:

»Hän ei saanut ilmaista kenellekään päämääräänsä — muuten ei hän koskaan olisi sitä saavuttanut. Ja kukkaa täytyi hänen kastaa omalla verellään, että se olisi voinut muuttua. Nyt se on tehty — enkä minä tahdo, että teistä kukaan kauvempaa käsittää Läntä väärin, vaan teidän pitää kaikkien tietää kuinka uskollinen hän on ollut minulle.»

Kun hän vaikeni, oli monen silmissä kyyneleitä. Prinsessa juoksi alas valtaistuimen portaita ja kietoi käsivartensa pikku sisaren kaulaan.

»Oli hyvä, etten saanut poimia sinua», huusi hän. »En olisi koskaan enää voinut olla iloinen, jos olisin surmannut sinut!»

Sitten ojensi hän kätensä pojalle.

»Nyt pidän sinusta vielä enemmän kuin ennen, koska vastustit minua niityllä ja olit niin luja. Nyt vasta tahdonkin mennä naimisiin sinun kanssasi — sillä nyt tiedän, että olet uskollinen niitä kohtaan, joita pidät rakkaina.»

Poika suuteli hänen kättään ja oli niin onnellinen, että ei oikein uskonut, että tämä oli todellisuutta eikä vain unta.

Linnassa ja koko maassa nousi suuri ilo, kun kuultiin, että kaunis prinsessa oli taas tullut terveeksi ja iloiseksi ja että hän pian aikoi viettää häitä.

Veli ja pikku sisar, joka aikoi jäädä hänen luokseen

ainaiseksi, lähettivät sanan vanhalle hoitajalleen. Hän pääsisi mukaan kaikkeen komeuteen, mikäli hän luuvalon vaivaamilta jaloiltaan kykeni, ja saisi huolettomana viettää vanhuutensa linnassa.

Äitipuolta eivät he pyytäneet häihin — ja siitä ei heitä sovi moittia. — Muuta rangaistusta ei hän sitten saanutkaan pahuudestaan heitä kohtaan — niin että helpolla hän pääsi!

He tulivat kaikki niin onnellisiksi, sekä pikku sisar, veli että prinsessa, joka oli veljen vaimo. Vanhan kuninkaan kuoleman jälkeen tuli pojasta maan kuningas — ja hyvä kuningas tulikin. Vaellusvuosiensa aikana oli hän niin hyvin oppinut tuntemaan kansan oloja, että hän jos kukaan oli mies paikallaan niitä parantamaan.

Niin tuli koko *maakin* onnelliseksi. Ja kellokukkia oli siellä enemmän kuin missään muualla. Sillä millä niityllä hyvänsä pikku sisar kulki tai seisoj, siellä niitä puhkesi hänen jalkojensa juureen, sekä sinisiä että valkeita, suurissa joukoissa . . .

Ja olihan poika silloin, kun hän kulki maailmaa, saanut ihmiset niitä varomaan, niin että nyt se oli juurtunut tavaksi. Linnan asukkaista ei myöskään kukaan milloinkaan kajonnut kellokukkaan. He ajattelivat kaikki, että kuka tietää, vaikka vieläkin joku pikku sisar olisi niihin kätkeyty.

Sentähden olivat kellokukat rauhoitettuja — ja kun niitä senvuoksi oli niin runsaasti, kuului niitten helinä pian yli koko maan. Se oli kaunista kuulla!

Ja kun niitä oli niin tiheässä, kävi pienten kellojen hento soitto voimakkaammaksi, niin että selvästi saattoi kuulla, kuinka ne soittivat riemua yli koko maan.

Se kuului niin hauskalta. Saattoi helposti luulla, että joka päivä oli juhlat.

Niityiltä, pihamailta ja ojanvieriltä soi läpi kesän vieno sävel:

Me kutsumme kirkkoon ja juhlahan,
ja leikkiin ja onneen maailman,
on ilma kuin soittoa täynnä ois —
nyt kaikkien kyyneleet kuivuu pois —
ja pitkä ja kirkas on päivä . . .

PUNATULKUN KESÄ.

Kaikki lapset ikävöivät kesää — tuota lämmintä, valoisaa aikaa, jolloin mielin määrin voi leikkiä ulkona — mutta maalaislapset eniten. Sillä heillehän tuo kesä mukanaan niin monta ihanuutta, sekä puutarhoihin, metsään että niityille.

Mutta tiedätekö, ketkä vielä enemmän kuin lapset ikävöivät kesää?

Sitä tekevät pienet linnut.

Talvihan on niille kova ja pitkä aika. Kun puut ovat paljaita ja mustia, kun maa on roudassa ja kylmän, valkean lumen peittämä, eivät ne löydä paljoakaan ravintoa. Ne näkevät nälkää ja ovat viluissaan — ja välistä ottaa niinkin kovalle, että moni niistä kuolee.

Pikku linnuilla ei ole lämpimiä huoneita, jonne ne voisivat painautua, eikä katettua pöytää, jonka ääreen astua! Kuinka ne mahtavatkaan ikävöidä sitä aikaa, jolloin kesä-aurinko, joka on monta vertaa parempi kuin mikään uuni, lämmittää kaiken, ja jolloin koko luonto on kuin suuri katettu pöytä, jolta ne vapaasti voivat ottaa kaikkia mieliruokiaan: toukkia, hyönteisiä, marjoja, siemeniä, jyviä — ja paljon muuta.

Nyt saatte kuulla pienestä linnusta niitten monien joukossa, — tai oikeammin kahdesta — jotka ikävöivät

kesää, ja jotka — — Niin, saamme myöhemmin tietää, kuinka heidän kävi.

— — — — —
 Se tapahtui maalla, viime marraskuussa. Sinä vuonna oli aikaisin tullut kylmä; oli jo satanut luntakin, ja ilmassa oli pari astetta pakkasta.

Suuren metsän reunassa oli ryhmä taloja, joista jokaisella oli puutarha edessään, ja eräässä niistä asui ihminen, joka joka aamu siroitteli leivänmuruja linnuille valkealle puutarhan käytävälle.

Minun mielestäni pitäisi kaikkien tehdä samalla tavalla — entä teidän mielestänne? Murusetkin ovat linnuille ruokaa — eivätkä ne paljoa maksa!

Heti kun ikkuna avattiin, tulivat varpuset nuolena ilman halki lyhyillä siivillään ja painautuivat puutarhan käytävälle.

Ja jos niitten mielestä jonakin päivänä kesti liian kauvan, ennenkuin ne saivat tavanmukaisen aamiaisensa, saattoi niistä joku istahtaa ikkunalaudalle, ja nokkia ruutua ikäänkuin tahtoen sanoa: »Mitä viivyttelette? Eikö jo pian heltiä jotakin?»

Kun sitten leivänmurut oli heitetty ulos, etsivät varpuset niitä hyppien lumelta, ahmivat parhaansa mukaan, ja sieppasivat toinen toisiltaan. Varpusilla ei ole sen parempaa ymmärrystä kuin että niitten mielestä oma suu on lähinnä pussin suuta.

Vain joskus eksyi joku pieni metsälintu varpusten joukkoon. Metsälinnut eivät ole hetikään niin rohkeita — mutta nälkä ajoi niitä talojen lähetyville.

Eräänä aamuna oli pieni punatulkku osunut sinne.

Arkana ja varovaisena hyppi se lumella, valmiina kiireeseen pakoon, jos pieninkin vaara näytti uhkaavan.

Varpuset, jotka tunsivat olevansa täällä kuin kotoaan, katsoivat siihen karsaasti ja pitivät sitä yksimielisesti kuokkavieraana, jonka sieti saada kuritusta, jos se tuli liian tungettelevaksi.

Mutta se ei tehnyt suurta vahinkoa; sillä jos se joskus onnistui saamaan leivänmurusen, lensi se niin kiireesti pois, ikäänkuin säikähtyneenä omaa rohkeuttaan, että se usein siinä samassa hukkasi löytönsä.

Kun se oli näyttäytynyt siellä muutamia päiviä perätysten, suostuivat varpuset siihen, koska nyt kerran oli tullut tavaksi, että se tuli. Ne ottivat siltä kyllä kaikki muruset, mitkä suinkin voivat, mutta ne eivät sitä enää nokkineet.

Silloin rohkeni se antautua juttuihin niitten kanssa.

»Hui, kuinka on kylmä», sanoi se.

»Niin», sanoi varpusista muuan, »kertovat yöllä olleen viisi astetta pakkasta.» — Varpuset olivat läheisestä seurustelustaan ihmisten kanssa oppineet koko joukon asioita, joita punatulkku ei ymmärtänyt.

»Eiköhän koskaan tule parempaa?» kysyi se ujana. »Oi, jospa ei kesä olisi lentänyt pois! Oli niin ihanaa, kun aurinko lämmitti ja taivas oli sininen ja kun kaikilla puilla oli vihreät lehtensä!»

»Niin, sanohan muuta!» sanoivat varpuset. »Mutta kesä on vain lentänyt pois niinkuin muuttolinnutkin, jotka nyt oleskelevat kaukana etelässä. Se tulee takaisin lämpimene ilmoineen, hyttysineen ja käärmeineen ja kasvattaa vihreät lehdet puihin.»

»Oi ei», sanoi punatulkku epäuskoisena. »Kuinka se

tapahtuisi! Minähän olen metsästä — minä näin, kuinka kaikki lehdet tulivat keltaisiksi, sitten ruskeiksi ja käpristyneiksi, ja tuuli repeli niitä ja lennätti ne maahan. Ja nyt ne ovat melkein kuin painuneet sinne sisään. Kuka ne uudestaan kiinnittäisi puihin — ja mistä saisivat ne takaisin viheriän, raikkaan värinsä?»

»Sinä näyt olevankin tämän kesäisiä poikia» sanoi muuan vanhempi varpunen. »Sellaiset eivät koskaan ymmärrä asioita. Lehtiä ei kiinnitetä ulkoapäin. Ei, ne tulevat toista tietä. Ne menevät maan sisään, kuten itse olet huomannut — ja sielläkin on puilla pitkiä oksia, joita sanotaan juuriksi ja joista käärmeet tietävät kertoa. Lehdet tunkevat niihin ja sitten eteenpäin runkoon. Siellä on värjäyslaitos, ja siellä ne tulevat jälleen viheriäisiksi kaikista puun mehuista. Sitten kulkevat ne vieläkin edemmäksi — aina pienimpiin oksiin saakka — ja tunkeutuvat esiin pienen ruskean aukon kautta. Lehdet ovat aivan ryppyisiä, kun ne puhkeavat esiin. Mutta ne oikenevat, kun ne ovat vähän aikaa riippuneet ilmassa!

Niin, sillä tavalla se tapahtuu! Mutta se ottaa aikaa — lehdet viipyvät kauvan sillä matkalla. Ja auringon täytyy paistaa täydeltä terältään, ennenkuin ne uskaltavat näyttäytyä, muuten paleltuvat ne taas ruskeiksi. Mutta kaikki tulee takaisin, tulee kylläkin! Ja kesän paluuta kutsutaan *kevääksi*.»

Sellainen oli nyt varpusten selitys, ja se saattoi olla hyväkin, jos se vain oli oikea!

»Tuota en voi ollenkaan käsittää», sanoi punatulkku. »Kuinka voisivat kaikki lehdet jälleen osua omille paikoilleen! Ja minähän näin, kuinka monet niistä

lensivät pois tuulen mukana! — Minä näin, kuinka koko kesä lensi pois — ja minusta tuntuu, ettei se enää koskaan voi palata takaisin.»

»Mutta me olemme nähneet sen ennenkin palaavan», sanoivat varpuset, — »se on, me vanhemmat. Ja nuoret luottavat siihen, mitä me sanomme. Ainahan niitten pitäisi se tehdä pienimmässäkkin!»

»Minä en voi sitä käsittää», toisti punatulkku.

Kuitenkin kyseli se usein keväästä ja siitä kuinka ja koska se tuli.

Mutta varpuset väsyivät piankin kertomaan sille siitä, koska se aina kaiken puheen lopuksi alakuloisena sanoi: »Oi ei — ei se kuitenkaan koskaan tule!» — Ja niin olivat kaikki heidän järkevät sanansa olleet turhaa tuhlausta.

Eräänä päivänä oli joukossa keltasirkku — merkillisen keltainen olikin. Keltasirkku näyttää niin somalta lunta vasten. Keltainen rinta on kuin auringonpilkahdus! Ja kun muut linnut ovat vaiti talvella, ja varpuset vain silloin tällöin antavat kuulla vaivaisen piipityksen, saattaa se äkkiä päästää ilmoille pienen viserryksen. Se kuuluu niin valoisalta — se on kuin auringonpilkahdus korvalle!

Sen näkivät varpuset mielellään joukossaan. Sehän oli niitten sukua — ja sitä haaraa, jota ei tarvinnut hävetä.

Keltasirkku kuuli, mitä muut puhuivat kesän paluusta, ja se kuuli myöskin, kuinka alakuloisena punatulkku piipitti: »Oi, ei, — sitä en voi käsittää.»

»Sinun täytyy uskoa siihen», sanoi keltasirkku ja päästi ilmoille iloisen liverryksensä.

»Mutta kuinka voin siihen uskoa, kun en ole nähnyt sitä?» kysyi punatulkku.

»En minäkään ole nähnyt kevättä», sanoi keltavarpunen, »enkä minä ollenkaan tiedä, kuinka kesä palaa takaisin, sillä minä olen tämän vuotisia poikia niinkuin sinäkin. Mutta minä uskon siihen, sentähden voin olla iloinen — lumenkin keskellä.»

Punatulkku hypähti lähemmäksi sitä: »Uskotko siihen senvuoksi, että varpuset niin sanovat.»

»En. Ja vaikka he olisivat nähneetkin kevään palaavan kerran tahi kaksi, ei ole ollenkaan sanottu, että se vielä kerran tapahtuu. Mutta minä uskon kesään, koska minä olen luotu kesää varten. Ja sen, jota varten on luotu — sen täytyy tulla!»

»Mistä sinä tiedät, vaikka olisit luotu tätä kylmää, kolkkoa ja mykkää vuodenaikaa varten?» kyseli punatulkku edelleen.

»Kas siitä, ettei se ollenkaan sovellu minulle», visersi keltasirkku. »Enhän minä itsekään ole kylmä enkä mykkä! Untuvani ovat keltaiset ja lämpimät kuin aurinko kesällä ja minulla on laulun lahja. Minä olen luotu valoon, lämpöön ja iloon. Enkä minä koskaan tunne olevani oikeassa olossani tänä kuolleen talvi-aikana! En koskaan! Tunnetko sinä sitten?»

»En, oi en», vastasi punatulkku. »Mutta mitä se auttaa!»

»Sen, mitä varten on luotu, täytyy tulla», lauloi keltasirkku rohkeana. »Kesän täytyy palata takaisin — koska kaikki pienet linnut kuuluvat sinne. Ja vaikka ei olisi muita lintuja kuin minä, tiedän minä, että kesä tulee — aurinkoineen, kukkineen ja vihreine puineen —

koska minä en suorastaan voi tulla toimeen ilman sitä.»

Sitten lähti keltasirkku pois iloisesti pyrähtäen lentoon.

Mutta seuraavana aamuna tuli se takaisin, ja punatulkku riensi heti sen luo.

»Tiedätkö, että minä myöskin olen luotu kesää varten», sanoi punatulkku, »mutta juuri senvuoksi tuntuu minusta, ettei se voi tulla.»

— — — —

»Tuossa ei ole mitään ajatusta», sanoi keltasirkku. »Mutta nyt me syömme — sitten voimme vielä puhella. Ei ole mitään syytä antaa varpusten saada kaikkea ja tulla vielä paksummiksi ja kömpelömmiksi kuin jo ovat.»

Keltasirkku otti urheasti osansa ateristiasta, ja jälkeensä koetti se rohkaista punatulkkuja.

»Huomenna on kevät», visersi se, »silloin palaa kesä takaisin.»

»Huomenna», sanoivat varpuset ja panivat päänsä kallelleen. »Ei se ole mahdollista! Asia ei näytä olevan sinullekaan selvillä. Siihen on vielä pitkältä aikaa.»

»Huomenna», lauloi keltasirkku sittenkin.

Ja niin lauloi se joka päivä pakkasen yhä ylttyessä ja päivien käydessä yhä lyhemmiksi ja pimeämmiksi.

»Yöllä oli aina kahdeksan astetta», sanoivat varpuset eräänä aamuna joulukuun keskivaiheilla. »Kahdeksan astetta pakkasta. Ja vasta vähän ajan päästä alkavat päivät pidentyä. Niin että tällä tiedolla talvi käy yhä ankarammaksi.»

Punatulkku masentui masentumistaan.

»Kuinka voit olla niin iloinen?» sanoi se keltasirkulle.

»Kuinka en olisi iloinen? sanoi se. »Odotan kevättä joka ainoa päivä!»

»Sinä saat nähdä, ettei se koskaan tule», piipitti punatulkku ja katseli lumista maata ympärillään.

»Ei, minusta tuntuu melkein, että se jo on alulla. Sillä sen, mihin uskoo, jo puoleksi *omistaa*.»

Mutta punatulkku oli ja jäi rohkeutta vaille — ja se kulutti voimia. Varpusten oli helppo työntää se syrjään ja siepata siltä kaikki leivänmuruset.

Tuli sitten kahdeskymmenesneljäs päivä joulukuuta. Kaikki lapset kyllä tietävät, mikä päivä se on, mutta niin paljoa ei voi vaatia linnuilta.

Sinä aamuna ei punatulkku ollenkaan saapunut jokapäiväiselle aterialle. Mutta keltasirkun mielestä sen välttämättä olisi pitänyt saapua — sillä sinä päivänä oli talon luona jotakin ihmeellistä, josta myöhemmin saamme kuulla.

Se kysyi varpusilta, tiesivätkö ne, mihin punatulkku oli joutunut.

»Ei», vastasivat ne, »eikä se meitä liikutakaan.»

Sitten lensi keltasirkku hiukan metsään päin nähdäkseen, eikö punatulkku jo ollut matkalla taloon. Aivan oikein — tuossahan se istuikin läheisessä puussa kyyryissään ja väsyneenä. Edemmäksi ei se ollut voinut päästä.

»Joudu pian taloon», huusi keltasirkku, »niin saat nähdä jotakin.»

Mutta se ei liikahtanutkaan.

Keltasirkku lensi sen luo, ja punatulkku sanoi:

»Olen niin väsynyt — mutta minulla on sinulle jotain sanottavaa: nyt uskon minäkin kevääseen. En tiedä, mistä se on tullut — mutta minä en voi muuta. Kesän täytyy palata takaisin — koska kaikki pienet linnut odottavat sitä, koska kaikki pienet linnut ovat luodut sitä varten.»

»Niin, niin se on, nyt sinä sen ymmärrät», visersi keltasirkku. »Mutta minkätähden sinä et sittenkään ole oikein iloinen?»

»Oi en», vastasi punatulkkku. »Sillä kesä tulee kyllä — mutta minä kuolen lumeen.»

»Ei, ei», sanoi keltasirkku aivan peljästyneenä, »sinä et saa! Sillä nyt pitää sinun vain kuunnella, niin kuin sinä uskotkin kevääseen — niin se on jo saapunut. Niin, se on aivan totta! Kesä on alkamaisillaan — ja silloinhan on kevät! Se on alkanut talon luona. Tule mukaan, niin saat nähdä!»

»Minä en voi.» Punatulkkku nosti väsyneesti siipiään.

»Varmasti sinä voit! Nyt lennämme pois talvesta. Sinun ei tarvitse enää nähdä nälkää eikä ikävöidä. Tule mukaan, tule mukaan!»

Punatulkkku lensi mukana pienen matkaa — hitaasti ja epävarmasti — sitten sen taas täytyi istuutua. Mutta keltasirkku ei lakannut houkuttelemasta sitä eteenpäin — ja se oli itsekin niin halukas näkemään, mitä siellä oli, että se todellakin pääsi talon luo.

Puutarhassa oli valkeanaan lunta kuten ennenkin, mutta taivas oli kirkas sinä päivänä ja aurinko paistoi — ei lämpimästi, mutta valoisasti ja hauskesti. Mutta tämä on kyllä talviaikaankin tavallista, niin että se ei ollut niin ihmeellistä.

Mutta — nyt se tulee — talon edustalle, korkean tangoon nenään oli ripustettu joulu-lyhde.

Talon asukkaitten mielestä lintujenkin piti saada vähän hyvää sinä päivänä, jolloin kaikki olivat iloisia.

Se ei ollut sellainen joulu-lyhde, jommoisia saadaan kaupungeissa, — pieni kutistunut ja tähissä vähän jyviä — ei, se oli suuri ja täyteläinen, keltaiset oljet painavia jyvistä.

Sen ympärillä lenteli ja hyöri lintuja, joita oli sinne kokoontunut joka suunnalta ja jotka eivät voineet olla visertelemättä nähdessään tuon näyn.

Keltasirkku lensi suoraapäätä sitä kohti, punatulkku perässään. Mutta sitten ei se jaksanut enempää — ja se vaipui keskelle lyhdettä.

»Kas niin», sanoi keltasirkku, »käy nyt käsiksi ateriaan! Syö itsesi kylläiseksi, että voit olla reipas ja vahva taas, kun kesä tulee!»

Punatulkku makasi siinä siivet levällään keskellä ihanaa lyhdettä ja katseli aivan ihmeissään ylös.

Kuinka oli tämä tapahtunut?

Täällähän seisoj taas — vasten vaaleansinistä taivasta — koko kultainen, keinuva olkimetsä, jonka se tunsu niin hyvin ihanalta kesä-ajalta — koko se rikkaus, josta vapaasti sai ammentaa niin paljon kuin tahtoi . . .

Kesä oli todellakin palannut takaisin!

Punatulkku pyristeli pieniä siipiään ilosta ja koetti visertää: »Nyt saamme kesän, nyt saamme kesän.»

Mutta sitten putosivat sen siivet hervottomina alas — sen pieni pää painui vaalealle oljelle, joka taipui sen yli.

Ja sitten pieni punatulkku *kuoli*.
 Mutta se *oli* tullut iloiseksi. Sehän uskoi, että kesä oli tullut. Niin että sitä ei ole aivan niin surullista ajatella.

Keltasirkku, joka oli pysynyt rohkeamielisenä, ei luonnollisesti kuollut. Se eli sen talven yli, josta vielä tuli sekä pitkä että ankara. Samoin tekivät varpusetkin, mutta ne ovatkin hyviä kestämiään.

— — —

Kuljin äsken viheriää niittypolkua metsään päin, ja minä luulen, että juuri se keltasirkku, josta tässä on ollut puhetta, lenteli edestakaisin polun yli.

Se viserteli niin somasti — ja kun minulla oli hyvää aikaa, rupesin oikein tarkkaan kuuntelemaan, koska minusta tuntui, että saatoin hiukan ymmärtää, mitä se lauloi.

Se lauloi tähän tapaan — vain paljon kauniimmin:

Taas kesä on tullut maailmahan,
 ma tiesin sen kerran saapuvan —
 kovin kauvan ei viipynytäkään se,
 kun rohkeina vuottaa jaksoimme.
 Nyt aurinko loistaa riemuissaan
 ja niityt on kukkia tulvillaan —
 kai talvea ei tule milloinkaan.

Suomen lasten kirjoja.

Tämänniminen kirjasarja, jota toimittaa Kolmisointuyhdistys, ansaitsee erikoista huomiota lasten- ja nuorisokirjojen joukossa. Sarjan tarkoituksena on tarjota parasta, mitä sillä alalla on, ja että se tarkoituksensa täyttää, osoittanevat sen tähän asti ilmestyneet numerot, jotka ovat seuraavat:

I. **Jumalan silmä.** Satu, kertoi *Fr. Gerstäcker*.
Suomensi Aune Krohn. Kuvitettu. 1: 75.

„Kirja on satu ja kirjoitettu pikkulapsille, joita se suuresti viehättääkin rikasta mielikuvitusta uhkuvilla tonttujutuillaan ja seikkailuillaan.“ (Kotimaa.)

Eräs toinen arvostelija lausuu m. m. seuraavaa: „Vanhempain onkin mitä ajattelevimmasti pidettävä huolta siitä että lasten mielikuvitukseen *oikeat* kuvat painuvat. Suuri merkitys tässä suhteessa on myös hyvillä kirjoilla, sellaisilla kirjoilla, jotka hyvällä omallatunnolla voi pienokaisensa käteen antaa. Ja yksi selaisista kultahelmistä on edellämainittu 'Jumalan silmä'. Varsinkin jokaiselle reippaalle pojalle tämä kirja olisi joululahjaksi ostettava.“

II. **Croftonin koulupojat.** Kirj. *Harriet Martineau*.
Suomentanut Hannes Leiviskä. 2: 25.

„Tämä kirja, joka täyttää taiteellisia vaatimuksiamme niin suurena määrin kuin lastenkirjalta voi vaatia, on tarkoitettu kehittyneemmille lapsille ja on se omiaan lujentamaan lapsen siveellistä ja uskonnollista vakaumusta. Vaikka kirjan sankari onkin vain 8-vuotias poika, sopii se hyvin ainakin vielä 15-vuotisille. Jopa aikuinenkin sen mielihyvällä lukee.“ (Kotimaa.)

„Se on mieltäkiinnittävä varsinkin sen kautta, että se kuvaa Englannin kouluoloja, jotka niin suuresti eroavat meikäläisistä. — — — Sattuva luonteenkuvaus on kirjan vahvimpia puolia. — — — Tulloon tämä suuren ja terveen kulttuurikansan kouluoloja kuvaava teos tutuksi Suomenkin lapsille, ja oppikoot he siitä, mikä heille niin kipeästi on tarpeen, itsekasvatuksen kautta pyrkimään tahdon lujuteen ja tarmoon.“ (Valvoja.)

III. **Viisi päivää tulvan hädässä.** Kirj. *Harriet Martineau*. Suomentanut Hannes Leiviskä. 1: 75.

„Sopii lapsille, jotka rakastavat jännittäviä seikkailuja.“ (Kotimaa.)

„Kertomuksen puitteisiin sopii niin paljon kaunista ja jaloa, että lukijassakin täytyy herätä todellinen halu kaikkeeseen, mikä on hyvää. Kirja tarjoo nuorelle lukijalleen parasta mitä toivoa voi.“
(Uusi Suometar.)

IV. Pieni palvelustyttö. Kertomus, kirj. *Amy Le Feuvre*. Suomentanut Th. Yrjö-Koskinen. 2: —.

„Kerrassaan herttainen kuvaus tyttöisestä, jonka olemuksessa yhtyy välitön ihastus kaikkeeseen, mikä kauniilta ja 'hienolta' näyttää sekä tunnollisuus, uskollisuus ja halu auttaa ja ilahuttaa kaikkia. Yhdyssiteen tuolle kaikelle antaa lapsellinen sydämen yksinkertaisuus, joka kätkee jokaisen saamansa opetuksen. — — — Mutta hänen luonteensa on todellinen — ja samalla se on ihmeellinen. Sillä se on yksi niitä, jollaisten on Jumalan valtakunta.“
(Kotimaa.)

V. Satuja ja kertomuksia lapsille. Kirj. *Elisabeth Beskow*. Suomennos. 1: 75.

„Mitenkä soveliasta sielun ruokaa *sadut* ovat lapsen hertalle mielelle — siitähän nykyaikana ollaan eri kannalla. — — — Miten olleekaan, riippuu kuitenkin saduista saatu vaikutus lapsen sielun elämään varmasti satujen sisällyksestä; mielestäni ne eivät voi vahingoittaa, päinvastoin hyödyttää ja suuressa määrin kehittää lasta, jos niissä on *siveellinen* sisällös. Tässä suhteessa ovat yllämainitut sadut ja kertomukset oikein kalliina helminä lasten lukemiseksi suositeltavat.“
(Kotia Kohti.)

VI. Pariton. Kertomus, kirj. *Amy Le Feuvre*. Suomentanut Zaida Heinjärvi. 2: 25.

„Hyvä kirja on paras ystävä, on vanha tuttu sanantapa, joka varsinkin nuoriin nähden pitää paikkansa. Tuollaiseksi hyväksi ystäväksi on tämäkin kirja sangen sopiva.“ (Uusi Suometar.)

VII. Lapsuuden muistoja. Kirj. *Peter Rosegger*. Suomensi Impi Sirkka. Sid. 1: —.

„Tässä kirjasessa herttaisella, lapsen mieleen tehoisalla tavalla kerrotaan pienen poikasen lapsuusaikaisia seikkailuja kertomuksissa „Jouluyönä“, „Kun minä —“, „Markkinamatka“, „Kolmesataakuusikymmentä ja yksi yötä“, „Miten kävi kun nukuimme metsässä“, „Minä rakensin maailman taivaalle“ ja „Mummon poismentyä.“ Vilpittömästi näissä kertomuksissa kerrotaan poikasen pikku pahanteot ja siitä seuraavat anteeksipyyntöt, katumukset ja sovittelut — monellekin pojalle terveelliseksi opetuksiksi, mutta siksi hauskassa muodossa, että neuvoilta ne eivät tunnu, siinä sivussa vaan saa pieni lukija läksytyksen, joka voi vastaisuudessa olla hyväksi esimerkiksi. Toivoisin, että moni isä pojalleen tämän kirjansen ostaisi.“
(Kokkola.)

VIII. **Matkalla kultakaupunkiin.** Kirj. *Amy Le Feuvre.*
Vapaasti suomentanut Th. Yrjö-Koskinen. 2: 50.

„Useat varmaankin tuntevat jo entuudestaan Amy Le Feuvren kirjoja, sillä niitä on suomeksikin ilmestynyt useita. Näin ollen tiedämme, että hän niissä on tarjonnut lukijoilleen kaikissa suhteissa ensiluokkaista tavaraa. Tiedämme, että ne tahtovat ja myöskin kykenevät viemään nuoria sen elämän piiriin, jonka Jumala ihmisille antaa. — Amy Le Feuvren kirjoissa liittyy tähän vielä sisällön kanssa tasa-arvoinen esitys- ja kirjoitustapa.“

(Kotimaa.)

IX. **Pieni italialainen.** Kirj. *Johanna Spyri.* Suomensi Mandi Granfelt. Sid. 1: 50.

„Pieni italialainen' kertoo pikkupojasta, joka jo aivan nuorena oli isänsä mukana joutunut vieraaseen maahan, mutta jonka elämän täytti toivo päästä kerran takaisin kotimaahansa Italiaan, joka hänen mielikuvituksessaan kangasti onnenmaana, josta hän muisti vain siintävän järven, lämpimät tuulet, ihanat lehdot ja kaukana hohtavat vuoret. Viimein hänen toiveensa täytyivätkin, hän löysi lapsuutensa kodin omituisten vaiheitten jälkeen.

Tämän kertomuksen kirjoittajalla on todellisen kirjailijan kyky kirjoittaa koruttomasti ja asiallisesti. Aihettaan hallitsee hän niinikään hyvin. — Suomensi kirjassa on moitteetonta.“

(Kotimaa.)

X. **Satuprinssi.** Kirj. *Hedvig Lagerlöf.* Suomen lapsille suomensi Klara Wänttinen. Sid. 1: —.

Tekijä on ruotsalainen opettajatar ja maassaan tunnetuimpia satukirjailijoita. Ja päättäen runsaasta menekistä ja kiittävästä arvosteluista mitkä „Satuprinssi“ sai Suomessa ilmestyessään, on sitä suositeltava parhaimpiin satukirjoihin kuuluvana.

XI. **Hallatunturin lapset.** Kirj. *Laura Fitinghoff.* Suomensi D. Klemetti. Sid. 1: 50.

„Hallatunturin lapset' on paras tämänvuotinen lasten romaani. Se kuvaa seitsemän orvon mökinlapsen monenlaisia vaiheita heidän katovuonna kierrellessään talosta taloon ainoan jällelējääneen „kotolaisensa“, kelpo vuohen keralla. Huolimatta itsessään surullisesta aiheesta, on kirja reipas ja virkeä, täynnä rohkeaa uskoa siihen, että sydämen hienous ja hyvyys sekä tosikunto aina tässä surkealta ja viheliäiseltäkin näyttävässä maailmassa voittavat — olipa niitten edustajana sitten vaikkapa vain pieni maantietä kiertävä ryysymekko.

Varsinaisen kertomuksen aiheuttamaa hauskuutta lisäävät kirjassa monet kauniit luonnonkuvat, joista henkii suurten metsien alkuperäinen, raikas tuoreus.“

Suom. last. kirj. 5.

Suomen... 12

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 101 5938

Erittäin arvokas kodin ja nuorison kirja.

OTTO ERNST:

ASMUS SEMPERIN LAPSUUSMAAILMA

Saksankielestä mukailleen suomensi Helmi Setälä.

Hinta 3: 25.

Tämä viehättävä kirja sisältää tavattoman runsaan määrän jalointa elämänoppia. Se kuvaa nuoren Asmus Semperin lapsuuden vaiheita ja kotia sekä vanhempia, jotka kaikissa vaiheissa osaavat elämältä kiitollisuudella vastaanottaa sen niukatkin antimet ja sen ohessa luovat lastensa sieluihin lujan elämänpohjan.

»Koti» lehti kirjoittaa m. m.:

»Tämä kirja on sydämen kirja, se ei ole kirjoitettu ainoastaan arvosteltavaksi, — vaan ennenkaikkea luettavaksi. Millä erinomaisella tavalla tekijä kuvaakaan henkilönsä ja tapahtumat! Hän panee lukijan hellimmät, — hienoimmat tunteet väräjämään. Henkilöt eivät ole ainoastaan »selviä tyyppejä», vaan eläviä ihmisolentoja ja lukijasta tuntuu kuin hän olisi läheinen ystävä heille, joka heitä rakastaa vikoineen ja ansioineen ja ymmärtää heidän sielunsa sisimmätkin tunteet. Hän iloitsee ja suree heidän kanssaan, — kyynäsilmin usein myhähtäen. —

Tuntuu että meillä suomalaisilla on näiltä Semperiläisiltä paljon opittavaa. Me tarvitsemme Ludvig Semperinkin kaltaisia isiä, jotka ymmärtäisivät lapsen kauneuden kaipuun, ettei se vaalinnan ja hoidon puutteessa ituunsa surkastuisi, — sillä ei ihminen elä ainoastaan leivästä. — Suosittelemme lämpimästi jokaisen luettavaksi tätä herttaista kirjaa. — Helmi Setälän nimi on taakeena, että suomennos on hyvä.»

Werner Söderström Osakeyhtiö. Porvoo.